

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 221. — ŠTEV. 221.

NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 19, 1924. — PETEK, 19. SEPTEMBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

STALIŠČE PREDSEDNIKA JE OMAJANO

Voditelji republikanske stranke priznavajo, da Coolidge mogoče ne bo dobil potrebnega števila glasov. — Spencerjevi nazori glede Missouri-ja. — Demokratje pa so prepričani, da bodo zmagali v državi. — Pretežni del nemških volilcev bo podpiral predsednika. — Demokratje obsojajo Klance.

Piše Charles Michelson.

Washington, D. C., 18. septembra. — Glavna točka republikanskih kampanjskih naporov se glasi, da je cela država v ognju za Coolidge-a, ker se boji, da bo mogoče prišel v Belo hišo, potom kongresnih volitev, Charles W. Bryan.

To praktično priznanje, da obstaja možnost, da ne bo dobil Coolidge večine v elektoralnem kolegiju, ni sicer določeno, a prav tako definitivno kot je trditev, katero je objavil večeraj demokratski načelnik Shaver v New Yorku.

Senator Spencer iz Missourija se je pridružil zboru. Šel je v Belo hišo z napovedjo, da bo dobil Coolidge v Missouriju 40.000 glasov. Splošno se domneva, da bo nemški element, po proklamaciji in nastopu Steuben družbe glasoval za La Folletta. Senator Spencer, ki se je ravno vrnil iz Švice ter ni bil še cel mesec v Missouriju, pa je drugega mnenja. Priznava, da je zmagal senator Reed v Missouriju, a je rekel, da se je zgodila to radi pivskega vprašanja.

"Ker je glavno vprašanje integriteta narodnih pravic," je rekel senator, "bo pretežni del nemških volilcev podpiral predsednika.

Demokrati so s svoje strani tudi prepričani, da bo Davis zmagal v Missouriju prav tako kot v Mississippiju, in njih pričakovanja temelje v glavnem na tem, kar se je izvedelo o namenih nemških Amerikancev v St. Louis.

Nadaljnji zanimivi obiskovalci v Beli hiši je bil večeraj senator Ball, kojega zopetno nominacijo mu je izbral T. Coleman du Pont.

Radi nominacije Coleman du Pont, ki je baje rekel, da bo napravil republikansko organizacijo belo kot ličjo, je baje odpadlo veliko število črnih volilcev.

Demokratski narodni komitej upa, da bo spravljen v javnost govor, katerega je nameraval imeti mornariški tajnik Wilbur v Deneverju. Predsednik Coolidge je nujno poklical Wilburja nazaj, ker se je bal, da bo možak preveč in preodkritostno govoril, kar bi seveda škodovalo republikanski stranki ravno v sedanjem trenutku.

Iztočni manager republikanskega narodnega komiteja je objavil, da bo demokratski predsedniški kandidat Davis vključil svojo kampanjo v mestu New Yorku.

Zadnje tozadevno zborovanje se bo najbrž vršilo v Carnegie Hall, dne 1. novembra, pod vodstvom Tammany Halla.

Detroit, Mich., 18. septembra. — Konvencija International Association of Machinists je indosirala večeraj senatorja La Folletta kot predsedniškega kandidata. Konvencija je sklenila čakati novih razvojev, predno bi sklenila zahtevati ustvarjenje nove stranke.

Santa Fe, N. M., 18. septembra. — Demokratska državna konvencija je sprejela platformo ter nominirala za mesto guvernerja A. Hannefta in senatorjem Sam Brattamam.

Platforma vsebuje obsodbo Ku Klux Klana ter izjavlja, "da morajo organizacijo obsojati vsi, ki verujejo v ameriške ideale.

Des Moines, Ia., 18. septembra. — Demokratski kandidat Davis je imel tukaj odličen kampanjski govor in so volilci drugačnega mnenja, ko so slišali govoriti demokratskega predsedniškega kandidata.

Demokratski kandidat je ugajal baje vsem kakor hitro je prišel v mesto. Govoril je povsod, kjer so ga zahtevali. V Koliseju se je zbralo več kot 10.000 ljudi, da poslušajo njegova izvajanja.

Obšodil je Fordney-McCumber tarif, o katerem je rekel, "da so ga sestavili loboisti, zastopajoči požrešne izdelovalce. Obrazložil je nato demokratsko teorijo ter rekel, da je to teorija največjih dohodkov z najmanjšimi davki. Republikanska teorija pa je najmanjši dohodek z največjo množino podpor."

WASHINGTON NI MOGOČE OSUŠITI.

Washington, D. C., 18. sept. — Načelnik tukajšnje policije, major Daniel Sullivan, je izjavil v svojem letnem poročilu, da se mu ni posrečilo osušiti glavnega mesta.

Rekel je, da sodišča preveč za-

vlačujejo obsodbe raznih krišilev osemnajstega amandamenta.

24.000 LITROV ŽGANJA KONFISCIRANEGA.

Savannah, Ga., 18. septembra. Prohibicijski uradniki so zaplenili na parniku "Astor" 24.000 litrov najboljšega škotskega žganja. Posadko parnika so aretirali.

MORILCA IŠČEJO V NEW YORK CITY

Oboževalca umorjene deklice iz New Jersey iščejo v New Yorku. Dvomljivo je, da bi bil sklenjen samomorilni dogovor.

Detektivi iz Brunswicka, N. J., iščejo sedaj v New Yorku Harry Selhaverja, švicarskega poljedelškega pomočnika, katerega bi oblasti v New Jersey rade zaslišale v zvezi z umorom petnajst let stare deklice-Elizabeth Johnson, katero so našli preteklo nedeljo umorjeno v bližini Kingstona, N. J., potem ko so jo doma pogrešali en mesec.

Selhaver, ki je doma v Spencer, Iowa, je delal preje na farmi Alberta Johnson, očeta umorjene deklice. Bil je veteran iz svetovne vojne.

Lekcija je izginila 12. avgusta. Okrajni detektivi so izvedeli, da je bil več dni Selhaver v Perth Amboy in New Brunswick. Povedal je več ljudem, da namerava oditi v New York.

Okrajni pravdnik ne upošteva dosti govorice o dogovorjenem samomoru, kar kaže neko pismo, katero so našli poleg trupla. Vse okoliščine kažejo umor in vrjetno je celo, da je pismo ponarejeno. Po-nejši razvoji so pokazali, da bi Selhaver ne mogel napisati pisma in da bi ga ne bilo mogoče najti v bližini pozorišča umora.

Prazna skatljica za patrone je zadnji kos dokazov, katere so spravili na dan raziskovalci. To so našli par čevljev proč od pozorišča umora. Vsebovala je patrone istega kalibra kot revolver, s katerim je bila deklica ustreljena.

Selhaver je baje trpel na posledicah živčnega šoka, katerega je dobil v vojni. Policija je stopila v stik z oblastmi v Spencer, da izve kaj o preteklosti mladega moža in tudi vojni department se bo naprosilo za informacije.

V AVSTRILJI ŠTRAJKA 350.000 KOVINARJEV.

Dunaj, Avstrija, 16. septembra. Štrajk kovinarjev, ki se je začel začetkom prejšnjega tedna, se je razširil s strahovito naglico. Večera je bilo sporočeno, da štrajka vraga skupaj 350.000 delavcev, zaposlenih v kovinarski obrti. Delavci zahtevajo višje plače in drugačne pogoje za delo od kosa. Industrijski upajo, da bo stavka kmalu končana.

PREHODIL JE RAZDALJO MED NEW YORKOM IN SAN FRANCISCO.

San Francisco, 17. septembra. — Danes je dospel sem War L. Merrill iz New Yorka. Razdaljo med New Yorkom in tukajšnjim mestom je prehodil peš. Hodil je osem mesecev in sedemindvajset dni. Njegov oče mu bo izplačal petisoč dolarjev stave.

Ko je odšel iz New Yorka, je imel en cent v svojem žepu. Medpotoma je prodajal razglednice.

3 CESTNO ŽELEZNICO JE HOTEL NA MARS.

Dunaj, Avstrija, 18. septembra. Francu Enterpareru se je zmešalo vsled prevelikega premišljevanja, ako so na Marsu ljudje ali ne. Doma se je sčel ter prišel na cesto popolnoma nag. Stopil je v voz cestne železnice ter zahteval naj mu dajo vozni listek na Mars.

Poklicani policist ga je odvedel namesto na Mars v umobolnico.

SKUPINA KITAJSKIH VOJAKOV

To je tip vojakov, kakršni prodirajo proti Sanghaju na Kitajskem v namenu, da dobe kontrolo nad važnim tržiščem.

ZDRUŽENE DRŽAVE IN LIGA NARODOV

Združene države skušajo dognati obseg angleške polnomoci na morju v službi Lige. — Priče so poizvedovati pri poslanstvih v Parizu in Londonu. — Ženeva se skuša izogniti vsakemu vzroku žaljenja. — Spoznava, da se ji nudi prilika spraviti svet na pot k dobi, ki ne bo poznala vojne.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

Ženeva, Švica, 18. septembra. — Washington je pričel poizvedovati potom ameriških poslanstev v Londonu in Parizu, koliko avtoritete bo imela Anglija na morju, na temelju arbitracijskega dogovora.

Ženeva je izvedela, da je Amerika namignila, da bi ji ne ugažalo, če bi se dalo kateremukoli narodu pravico izvrševati policijsko službo na morju, ne da bi se izvedlo kontrole v imenu arbitracijskega sodišča Lige narodov v slučaju blokade.

V Ženevi spoznava, da obstaja tukaj prilika postaviti temelj miru, ki bo povedel svet v novo dobo.

To je povzročilo pazljivost, ki se je pokazala v glavnem v želji, da se ne žali interesov ter ne nastopi proti interesom sil izven Lige, predvsem interesom Združenih držav.

V zadevi izvajanja policijske sile na morju je bil dogovor skrbno sestavljen, da se prepreči domnevo, da je bil dogovor sestavljen izključno le v namenu, da se spravi Ameriko med Anglijo, ki bi patrolirala po Atlantiku, ter Japonsko, ki bi patrolirala po Pacifiku. Angleži in Japonci, ki so vedeli za bojazni Washingtona, so bili za omejitve zaplenjenja trgovskih ladij sile izven lige v slučaju, da bi opravljali policijsko službo v podporo arbitracijskega sodišča. Italijani so izjavili, da je takša rezerva povsem primerna.

Ameriške bojazni se tičejo ponudbe, katero je stavil dne 11. septembra Sir Cecil Hurst, pravni svetovalec angleškega zunanjega urada, v kateri ponudbi je bila Anglija pripravljena staviti svojo mornarico Ligi na razpolago pod pogojem, da bi ne bili slučajni zaplenjenja, izvedena v patrolni službi na morju, podvrženi arbitraciji.

Angleški prispevek k naporom Lige glede vzdržanja miru bi obstajal v glavnem na morju, kjer bi neigibno nasprotovala ladijski interesom nevrtralnih narodov. Člani Lige, ki bi dobavili sile na kopnem, bi ne bili izpostavljeni tej zadregi.

"Vsled tega," je rekel Sir Cecil, "je treba prav posebno službo Anglije na morju zavarovati z imunostjo pred vmešavanjem zaplenilnih sodišč in tozadevna oblast naj bi bila poverjena izključno le angleški admiraliteti."

V podporo te trditve se je navedlo, da bi se drugačnem slučaju lahko pozvalo Anglijo pred svetovno sodišče v zadevah, ki bi se pojavile, ko bi angleška mornarica branila Ligo ter uveljavljala njene ukrepe.

Navada Angležev spravljati zaplenilne in preiskovalne slučaje pred admiralitetno sodišče je bila vzrok angleško-ameriških nesporazumov tekom vojne ter je bila vodilno vprašanje v poslanicah, katere je pošiljal Washington angleški vladi pred vstopom Amerike v svetovno vojno.

O nikakem sedanjem protestu, direktnem ali indirektnem, ne poročajo iz Washingtona, a med delegacijami se razpravlja splošno, da so pričele Združene države objavljati svoje stališče proti morskemu policijsku, ki bi ne stal pod nobeno kontrolo. Nikakih definitivnih informacij ni, da je pričel Washington poizvedovati s posredovanjem poslanstev v Londonu, Parizu in drugod.

Prvi in tretji komitej bosta v par dneh razpravljala o arbitracijskem dogovoru, katerega sestavljajo sedaj. Sredi prihodnjega tedna bo predložen plenarnemu zborovanju Lige.

MLADEGA ZLOČINCA SO PESMI REŠILE SMRTI

Mlad človek, ki bi moral umreti v električnem stolu, si je s pesnitvami rešil življenje. Ni znal ne pisati ni čitati, a se je naučil v jeci.

Ossining, N. Y., 18. septembra. Warden Sing Sing jetnišnice, Lawes, je bil večeraj zvečer po telefonu obveščen, da je guverner Smith izpremenil v dosmrtno ječo smrtno obsodbo, izrečeno nad Francis Marionom, ter Mihaelom Jernikovskijem, ki bi morala biti danes zjutraj, takoj po polnoči usmrčena v električnem stolu.

Oficijelni dekreti bodo še danes dospeli semkaj.

Jernikovski, ki je bil spoznan krivim umora po prvem redu v zvezi z umorom Mrs. Katarine Hanover v Buffalo, se mora zahvaliti za svoje pomiloščenje prizadevanjem Mrs. Cecilie Scheuer iz New Yorka, ki je odvetnica ter pospeševalnica družabnih izboljšanj. Mrs. Scheuer je bila prepričana, da je Jernikovski nedolžen. Mrs. Hanover je bila zadeta od kroglice, ko se je Jernikovski streljal z nekim drugim in še sedaj trdi, da je oddal smrtonosni strel oni drugi. V slučaju Marion, ki je v New Yorku umoril svojo ženo, je okrajni pravdnik sam priporočil milost. Oba kaznjence sta bila nad vse srečna, ko sta izvedela za pomiloščenje.

Jernikovski je bil neuk železniški delavec, ko so ga privedli v kaznilnico, a se je naučil tam čitati in pisati ter je pričel pisati zelo čedne verzice. Neko pismo, katero je pisal sam, v katerem obrazloži na skrajno jasn način svoj lastni slučaj ter izjavil, da je on prvi v državi New York, ki je bil obsojen na smrt. "Čeprav je manjkalo vseh dokazov hudobije, premisleka ali namena", je padlo v roke Mrs. Scheurer, ki ga je nato obiskala v kaznilnici, proučila njegov slučaj z vseh strani ter se obrnila nato na guvernerja Smitha.

Jernikovski, ki je bil v smrtni hiši več kot eno leto, je slednjo dvakrat obiskal. Prvič, ko so ga odnesli v bolnico, da ga operirajo na slepiču in drugič, ko je zbolel na ošpicah. Ko je prišlo sporočilo o njegovem pomiloščenju, se je mudil ravno pri njem njegov brat John, katerega so privedli vkleknjenega iz Dannemora jetnišnice, kjer služi dvajsetletno kazen radi rop, da se poslovi od svojega brata. Bratoma, ki se nista videla tri leta, je bilo dovoljeno ostati skupaj zvečer, ko bodo Johna odvedli nazaj v Dannemora.

DRŽAVLJANSKA VOJNA V KITAJSKI REPUBLIKI

Zračne bombe so deževale na vrata kitajskega zidu. Kmalu se bo vnela velika bitka med Mandžur armadami ter armadami iz provinc Čihli.

Tensin, Kitajska, 18. septembra. Skrajni iztočni del velikega kitajskega zidu, katerega so nekoč smatrali za primerno obrambo proti mandžurskim in mongolskim zavojalecem, so obstreljevali danes iz zraka avijatiki Čan-Tso-Lina iz Mukdena, glavnega mesta Mandžurije.

Avijatiki so se prikazali nad Šankajvanom, mobilizacijskim središčem armad Vupeifuja, vojaškega načelnika pekinške vlade, ter pričeli metati bombe na mesto ob podedetih zjutraj.

Poročila, ki so dospela sem iz Šankajkvana, ne poročajo ničesar o škodi, katero je povzročilo obstreljevanje, vendar pa se je pričakovalo napad iz zraka, da se napravi škodo obrambnim armadam.

Šankajkvan, ki leži sredi poto med Pekingom in Mukdenom, ločuje province Čihli od Mandžurije. Vsebuje vrata v kitajskem zidu, znana starodavnosti kot "prva vrata cesarstva". To je bila postojanka, ki je zavzemala najbolj važno mesto v starodavnih obrambah.

Vupeifu je porazil Čanga v sličnem boju pred dvema leti in mandžurske čete so se morale takrat umakniti.

Tokio, Japonska, 18. septembra. Večji spopad med armadami Čangsolina in Mandžurije ter Vupeifuja, vojaškega načelnika centralne vlade v Peking, se bo najbrž izvrši v kratkem času, soglasno s poročili japonskih časnikarskih poročevalcev v Mukdenu.

Ti poročevalci pravijo, da koncentrirajo Čang svoje sile pri Činčau, nekako sred poti med Mukdenom in Šankajvanom, dočim se zbirajo sile Vupeifuja v bližini Šankajkvana. Te armade so vsled tega le nekako petdeset milj oddaljene druga od druge.

UNIČENJE ZGODOVINSKE KATEDRALE.

Buenos Aires, Argentina, 18. septembra. — Požar v zgodovinski katedrali v Santiagu, glavnem mestu republike Čile, je ob polnoči še vedno divjal naprej, ko je bila notranjost skoro popolnoma uničena ter se je sesula streha srednje ladje.

DENARNA IZPLAČILA IV JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM C ZEMLJU.

Danes so naše cene sledele:
JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — \$14.80 2000 Din. — \$30.00 5000 Din. — \$73.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov na poštnino in druge stroške.
Računajte na sadno pošto in toplačajo "Poštni čekovni navedi".
ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 Lir \$ 9.90 500 Lir \$23.75
300 Lir \$14.55 1000 Lir \$46.50
Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 Lir računamo posebej po 15 centov na poštnino in druge stroške.
Računajte na sadno pošto in toplačajo Jadranska Banka v Trstu, Opštini in Zadrbi.
Na pošiljke, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljtemo po možnosti po poseben dopust.
Vrednost Dinarjev in Lirar sedaj ni stalna, menja se večkrat in naprej. Zato: iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računa po ceni tistega dne, ko nam pride poštni čekov v roke.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.
Dinar nam je pošiljati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.
FRANK BAKER STATE BANK
22 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Tel. Cortlandt 697.

"GLAS NARODA"

SLOVENE DAILY

Owned and Published by

Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En leto leta volja list za Ameriko	Za New York za leto leta	77.00
In Kanadi	Za pol leta	33.00
Za pol leta	Za leto leta	77.00
Za leto leta	Za pol leta	33.00

Subscription Yearly 90.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.
Dopoln. brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivašče nasa na da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2578

ALICE PRINTING CO.

TRADES UNION CO. INC.

NEW YORK CITY

LA FOLLETTE

"Kadar je sila največja, je božja pomoč najbližja," pravi pregovor.

Morda se bodo pri prihodnjih predsedniških volitvah resničile sanje o tej blagodejni pomoči.

V dobi razoranosti, splošne korupcije, ko brat ne zupa več bratu, ko je vsaka beseda skrita obdolžitev, ko je že vsaka misel kaznjiva, se je pojavil mož, kateri govori besede in razvija nazore, ki so slehernemu poštenjaku vko-reninjeni v sreč.

Stara garda trepetala pred njim, vedoč, da je že s svojim prvim nastopom omajal njeno stališče in da jo bo strmoglavil enkrat za vselej, ako se ameriški narod ne bo v zadnjem trenutku premislil, se izkazal kot podrejenega slabica, ter izvolil v odgovorne urade može, ki ga bodo v zahvalo za izvolitev bili s škorpijoni.

Ker republikanci in demokratje ne morejo dobiti na vsem La Folletovem delovanju niti enega črnega madeža, ga zmerjajo z boljševiskom in komunistom.

S tem jemljejo s podstrešne shrambe stara strašila, katerih se noben vrabec več ne boji.

V strahu za svoj obstoj se poslužujejo vseh dovoljenih in nedovoljenih sredstev v namenu, da si zasigurajo zadostno število glasov za svoj kilavi obstanek.

Republikanski in demokratiški stroj sta vsaka štiri leta par mesecev čez ure zaposlena s produkcijo potvorb in laži, ki jih sujeta v javnost.

Doslej so se še vse volitve ugodno končale bodisi za republikansko bodi za demokratiško stranko.

In doslej je še vsaka štiri leta narod na lastni koži občutil, da ni storil prav, ker je storil krivico samemu sebi.

Vsaka štiri leta se je ameriški narod sproti kesal, ker je poveril vodstvo osebam, katerim je blagobit naroda zadnja briga in katerim je lastni dobrobit najvišji evangelij.

Včeraj je govoril v New Yorku Ca Follette.

Rojaki naj prečitajo par odstavkov iz njegovega govora, da bodo vedeli, kakšnega kova mož je.

"Moji nasprotniki mi očitajo, da sem zbral krog sebe drhal. Kaj je želja te "drhali", kaj so njene zahteve? Ta moja "drhal" javno izjavlja, da je vlada zato, da štiti vse ne pa samo posameznikov. Moji nasprotniki pravijo mojem pristašem zato drhal, ker ta "drhal" zahteva, naj se vlada drži načel in principov, katere so vzpostavili možje Lincolnovega in Jeffersonovega kova."

"Razlike med republikansko in demokratiško stranko ne bom delal, ker sta si obe stranki tako enaki kot sta dva fižola. Vsled tega ne bom imenoma imenoval demokratov in republikancev, ampak jih bom označeval edino-le kot svoje nasprotnike.

"Jaz se zavzemam za največjo kontrolo vlade potom vsega naroda, brez posebnih predprav za posameznike.

"Naši nasprotniki pa zahtevajo največjo kontrolo vlade, od katere naj imajo posebne dobičke privilegirani razredi.

Strašen očitke je zabrusil v zobe republikanskemu predsedniškemu kandidatu Coolidge-u z besedami.

"Ko je imel še Coolidge svoj sedež v kabinetu in ko je bil še predsednik senata, je vedel za vse svinarije glede kontraktov v mornariškem departmentu in za vse sleparije v veteranskem uradu."

Kaj bo odgovoril Coolidge na to?

Drugega ne bo mogel reči kot da je La Follette boljševisk.

Kajti boljševisk je dandanašnji v Ameriki vsak človek, kdor si predrzne kritizirati razmere v Washingtonu.

Ameriški narod bo najbrže, če zastran drugega ne, že vsaj za izpremembo glasoval za La Follette.

V štirih letih se bo videlo, če je La Follette mož beseda.

Ako se mu bo posrečilo uveljaviti le desetino obljub, bo storil za ameriški narod stokrat več, kot so storili vsi predsedniki izza časa predsedniških pionirjev.

Slabše ne more biti kot je sedaj.

Neizmerno boljše je pa lahko.

Novice iz Slovenije.**Ljubitelj žbljev.**

Aretiran je bil na prijavo poslovodje tvrdke "Slograd" delavec Ivan Rebolj iz Rašice nad Gamelj-nami, ker je kradel žblje. Oškodoval je na ta način trdke že za par tisoč kron. Tativna je prišla na dan, ker je postajal tat že ne-previden in je skrival svoj plen enostavno v telovnikovem žepu.

Bil je zaslisan najprvo na policiji, nato pa predan sodišču.

Po desetih mesecih

se je povrnila v Ljubljano 50-letna že 39-krat kaznovana Marjana Koretič iz Vikeč. Ženska ima za seboj kaj pisano preteklost in je presedela v zaporih že leta radi raznih prestopkov. Tudi ji je prepovedan povratak v Ljubljano. Stražniki so jo zasacili poleg dol-jenjskega kolodvora in odvedli takoj v zapor.

Ljubezniv sostanovalec.

Na policijskem ravnanstvu se je zgledil pisarniški pomočnik Jo-sip Vatovec, stanujoč v Konjušni ulici 1 in prijavi, da mu je med odsotnostjo odnesel njegov sostanovalec Ivan Holonoc, slikar iz Zagreba, 560 Din. vredne škornje in par shimmy-čevljev v vrednosti 250 Din. Za Holonocem je bila izdana tiralica.

Vlomi v Trebnjem.

V noči od 20. na 21. avgusta je bilo vlomljeno v trgovino Franca Zorca. Vlomilci so odnesli nekaj živil in blaga. Isto noč je bilo vlomljeno v gostilniške prostore pri Pavlinu in Malensku. V noči od 25. na 26. avgusta so neznani storilci vdrli v klet trgovca Groseka in v kurnik učitelja Vozlja in so mu odnešli eno kokoš. Isto noč so poskušali vlomilci svojo srečo tudi v trgovini Kmetijskega društva, kar pa se jim ni posrečilo, ker so bili še pravočasno preprejeni. Ljudje se radi naprestano ponavljajočih se tatvin in vlovov zelo zbegani.

Atentat na ministra Obova?

Po Ljubljani se je iz agrarnih krogov razširila vest, da je bil iz Sofije odposlan v Ljubljano neki bolgarski podpolkovnik z ukazom, da umori bivšega bolgarskega mi-nistra Obova. Vest je težko kontrolirati in je tudi malo verjetna.

Smrtna kosa.

Te dni je umrla Virginija Jej-čič, rojena Rustja v Polju. — V Sošanju je umrla Milka Rihtarič soproga tamošnjega živnozdravnika Petra Rihtariča, v starosti 32 let. Pokojnica je bila iz znane mariborske narod. rodbine Weixl. Pri Sv. Antonu v Slov. goricah je umrl prvi slovenski župan, pred-sednik posojilnice in posestnik Jo-sip Tušak. — V Postojni je umrl v starosti 60 let znani tamošnji gostilničar in posestnik Adrej Ba-raga.

Nov prošt v Novem mestu.

Za prošta v Novem mestu je imenovan kot naslednik pokojnega A. Elberta spiritual samostana v Skofji Loki duhovni svetnik Karol Čerin, sin pokojnega nadučite-lja v Zagorju ob Savi Jos. Čerina in brat znanega kapelnika, muzike Dravske divizije dr. Josipa Čerina. Novi prošt je 47 let star.

Nesreče.

Matevž Berlan, hlapec pri po-sestniku Ivanu Rusu v Grosupljem je šel po lestvi na hlev. Lestev se je nenadoma zlomila in Berlan je padel v tri metre globoko jamo. Pri padcu je dobil težko notranje poškodbe.

— Ko je Josip Cerkovnik, de-lavec pri Impexu, valil težke hlo-de, se mu je zvalil eden na levo roko ter mu jo zlomil. Oba sta bila prepeljana v ljubljansko bol-nico.

"Na kmetih se lahko vozi povsodi" se je zagovarjal Jakob Rems iz Krtine, ki je bil pripeljan na po-li-cijo, ker je pripodil neko dopol-dne z enovrepnim vozom po Vod-nikovem trgu sredi med ljudmi proti Šolskemu drevoredu. Straž-nik ga je poskušal ustaviti, a Rems ni šlo v glavo, zakaj bi zavil na drugo pot. Prepisal se je dolgo

časa med gručo ljudi, končno pa se je le podal, čeprav je dokumen-tiral svojo nezadovoljnost z vzklj-kom, da se mu "neumno zdi, da ni v Ljubljani tako, kot pri njih do-ma". Na stražnici je vrhutega raz-sajal in moral zato svojo preveliko domačnost plačati z občutno globo.

Seznam predavanj ljubljanske uni-verze.

Izšel se seznam predavanj ljubljanske univerze za tekoči znanjski semester. Iz seznama je razvidno, dat raja inskripcija od 1. do 9. ok-tobra, zimski semester pa od 1. oktobra do 27. januarja. Ob skle-pu je pregled o frekvenca v letnem-semesteru 1924, iz katerega je raz-vidno, da je bilo lanske leto vpi-sanih na univerzi 1160 slušateljev. In sicer 1116 rednih in 44 izred-nih.

Filozofska fakulteta je imela 216 slušateljev, in sicer 188 rednih in 31 izrednih; ženskih slušateljic je med temi 29 rednih in 19 izrednih; juridična fakulteta 326 slušate-ljev, in sicer 322 rednih in 4 izred-nih, med temi 4 redne in 2 izredni slušateljici; medicinska fakulteta 60 rednih slušateljev in 6 rednih slušateljic; tehnična fakulteta 439 slušateljev, in sicer 437 rednih in 2 izredna (6 rednih slušateljic). Na teološki fakulteti je bilo 109 slušateljev, med temi 7 izrednih.

Žrtve neprevdnosti.

Frančiška Mehle, triletna hčer-ka posestnika iz Zagreba pri Sliv-nici je zvrnila nase lonec kropa ter se opekla po obrazu in životu. Otekline so jako nevarne, vendar upajo, da deklica okrevi.

— Še hujša nesreča je zadela Marijo Mehle, hčerko posestnika iz Luč pri Žalni. Kuhala je v kotlu hrane za prešice in potem poleg kotla zaspala. Deklici se je vnela obleka in bila je v trenutku vsa v plamenu. Na njene obupne klice je prihitela mati ter ji strgala s telesa gorečo obleko. Nesrečno de-kle je popolnoma obžgana. Prepe-ljali so jo v splošno bolnico v Ljubljano.

Himen.

Zvonimir Bratkovič, učitelj v Mariboru, se je poročil z Meri Smerdelj, učiteljico iz Ljubljane.

Jugoslavia irredenta.**Izvajanje zakona o omejitvi lastni-ne ustavljenosti.**

Na dnevni red prve seje mi-nistrskega sveta v Rimu pride zakon o omejitvi lastnine, ki je povzročil med prebivalstvom v obmejnih krajih mnogo upravičenega raz-burjenja in ogorčenja. Na inter-ven-cijo slovenskih in nemških po-slancev se je vlada vendarle vdala in nadomestila zloglasni zakon z odlokom, ki bo milejši in bo od-govarjal dejanskim potrebam pri-morskega in tridentskega prebi-valstva.

Možgane si je pretresel

56-letni Ivan Daniels. Peljal se je z električno železnico na severni kolodvor v Gorici ter je iz nestrp-nosti, da ne bi prišel prepozno k blagajni, da si kupi listek, skočil z voza med vožnjo pred ciljem. Pri tem pa je padel na tla ter se težko poškodoval. Pretresel si je možgane tako hudo, da so ga mo-rali oddati v okrho usmiljenim bratom.

Naga je hotela v nebesa

48-letna Marija Makuc iz Idrije. Te dni se jo je polotila manija ta-ganja obleke z lastnega života. Na vprašanje, čemu počenja to, je od-govorila, da hoče naga v nebesa. Domačini, ki so izprevideli, da se je revici omračil um, so poklicali iz Gorice Zeleni križ, ki je nesrečni-co prepeljal v umbolnico.

Osemdesetletnico rojstva je

je praznoval te dni zdravnik dr. Al. Rojč v Gorici. Jubilat je znan dobrotnik revnejših slojev. Po-sebno dijaki so imeli v njem ved-njo svojega zaščitnika. V prejšnjih letih je bil dr. Rojč tudi goriški deželni poslanec.

Peter Zgaga

Zadnjič sem čital v velikem newyorškem dnevniku poročilo iz Hollywooda.

Poročilo se je tikalo neke kine-matografske igralke. Bila je to po-sebna brzojavka listu, ne pa pla-čan oglas.

Natančno je bilo povedano, v kakšni obleki je nastopila dotična igralka na odru. Kakšne so bile njene nogavice, kakni šolni in ka-teri frizer ji je navil lase.

Za vsak prstan posebej, ki ga je nosila na prstih, je bilo povedano, koliko je veljal, koliko karatov ima in koliko demantov.

Končno je bil objavljen ves njen rodovnik njenih treh prejšnjih mož ni rodovnik dveh, s katerima se mi sli v kratkem poročiti.

V istem listu je bilo tudi poro-čilo o nesreči v Sublet, Wyo., kjer je izubilo par dueatov majnarjev svoje življenje.

Imen ponesečenec se poroče-valetu ni zdelo vredno brzojaviti.

Zakaj tudi.

Svoboden človek, ki začne v svo-bodni deželi delati v majni ali je-klarni, ni več človek, ampak je sa-mo številka, zob v vrtečem se ko-le-su ameriške industrije.

Na stotine drugih je v rezervi, ki stradajoči nestrpno čakajo, da zavzamejo njegovo mesto.

V Ženevi zboruje Liga narodov. Namen zborovalcev je napraviti stalne načrte za stalen svetovni mir.

Nekateri predlagajo, da je naj-bojša garancija za svetovni mir splošno oboroženje.

Ti so s svojimi zastarelimi nazo-ri v manjšini. Preudaren del de-legatov se zavzema za geslo: "Proč z orožjem", češ, svet bo mi-roval, če niti pipa ne bo imel na razpolago. To bi zaleglo. Toda stoj! Ne bi, ne! Ljudje bi imeli še vedno zobe in nohte.

Na Japonskem se je začela ob-ravnava proti človeku, ki je vpi-roril atentat na japonskega ce-sarja.

Časopisje dostavlja, da je bil po osemnajstih let prvi atentat na člana japonske cesarske družine.

Po osemnajstih letih prvi aten-tat. To je precejšnje razdobje. Pa je kljub temu znamenje nekega napredka. Seveda napredka v go-tovem pomenu besede. Do prihod-njega atentata najbrže ne bo po-teklo več celih osemnajst let.

Prijatelj mi poroča iz Down-towna:

Če bo šlo tako naprej, bo moral Meserker plačati Jožetu še par do-larjev odškodnine za strah, kate-rega je prebil v arestu.

Te dni je bil star jugoslovanski prestolonaslednik Peter eno leto. Želimo mu iz vsega srca, da bi visokost ušakal in da bi re-vel v svoji zreli moški dobi; Ne morem si kaj, da sem bil rojen kot prestolonaslednik.

Če se sploh to more smatrati za madež, ki leži na človeku iz dav-nih in nekulturnih časov, ga bom skušal izbrisati s tem, da bom kot prost in svoboden človek posvetil vse svoje moči delu za narodni blagor.

Ljubljansko časopisje stoka: Vsako leto gre na stotine mladih in lepih deklet v Zagreb, kjer za-idejo v slabo družino in se popol-noma izpričijo.

Najboljše bi bilo, če bi Zagreb-čani odgovorili: Tudi iz Zagreba hodijo naša dekleta k vam v Ljubljano. Dosedaj pa nismo še o no-beni slišali, da bi vstopila v vaš uršulinski samostan.

Piknikov je za letos konec.

Po zimi se bodo vršile sloven-ske veselice v zaprtih prostorih.

Če bi imel človek toliko dolar-jev, kolikorkrat se bo v cerkveni dvorani prekršil osemnajsti amen-ment, bi lahko do smrti sedel za pečjo ter dobro jedel in pil.

Jugoslovanska**Katol. Jednosta**

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave, East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg. 600 Grant Street at Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbori:

ANTON ZBASNIK, Room 266 Bakewell Bldg. cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbori:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Zdravstveni odbori:

VALENTIN PIRC, 780 London Road, N. E. Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 283 Park Street, Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, Pine Bluffs, Wyo.
ANTON CELARC, 638 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošila na pred-sednika porotnega odbora. Prejane za sprejem novih članov in bolnišica spricvala naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasti tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.**Kačaki zažgali selo v južni Srbiji.**

Po poročilu iz Beograda so se 26. avg. okoli 15. popoldne raz-širile po mestu alarmantne vesti o drznem napadu kačakov na se-lo Lepino, ki se nahaja 5 km od železniške postaje v Lipljani, ka-mor je bil prispel kraj Aleksan-der I. s kraljico Marijo v ponedeljek 25. avg. Te vesti so prebival-stvo še posebno razburile, ker so mislili, da so kačaki hoteli de-monstrirati napram kralju in da so eventualno organizirali napad na njegovo osebo. Te vesti so se pozneje izkazale za pretirane. Ne-kateri so očitali notranjemu mi-nistru vsled tega, da ni dovolj po-skrbel za varnost kralja in kralji-ce. Vlada je skušala omiliti te ve-sti in je izdala uradna poročila, ki so kratko javljala, kako je bil izvršen napad in kakšni so vzro-ki temu napadu kačakov na selo Lepino.

Na seji ministrskega sveta je notranji minister prečital uradno obestilo, ki ga je poslal srezi ki glavni o napadu odmetnikov na selo Lepino. Po tem poročilu je vodja odmetnikov Ahmed Ijaz Rakač s 50 tovariši napadel dne 25. avg. ob 20.30 zvečer selo Le-pino. Zažgali so zalogo žita, raz-vil se je velik požar ter je pogore-lo 14 hiš. Policijski komisar v Gračanici je z 20 orožniki prihi-tel prebivalstvu na pomoč ter so se odmetniki po kratkem boju umaknili v neznano smer. Prebivalstvo je že preje začelo na nje streljati. Orožniki so v selu našli truplo enega starca in neke de-klice. Oba sta bila ustreljena od odmetnikov. Neki odmetnik je bil ranjen. Razlog napadu je — osveta, ker je bil na podlagi pri-čevanja prebivalstva tega sela oče Ahmeda Rakača obsojen na smrt in ustreljen.

Kralj je posetil selo ter se pri-žano razgovarjal s prebivalstvom, kateremu je nutil kakoj večjo denarno pomoč. Na lice mesta

so prišli tudi ostali dostojanstve-niki, ministrski predsednik Da-vidović in general Hadžić. Na glavo vodje Rakača je razpisana nagrada 50.000 Din.

Obsodba madžarskih špijonov.

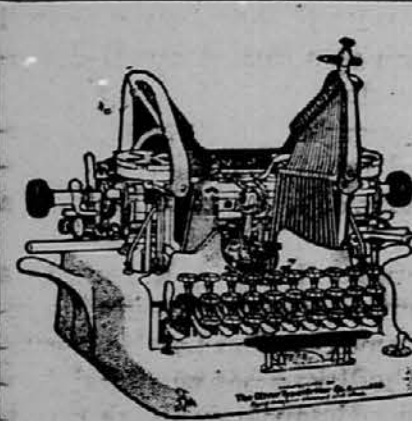
Pred okrožnim sodiščem v No-vem Sadu se je v zadnjih dneh vršil proces proti Juriju Kranč-ću, Luki Prodariću in Ivanu Ju-stu, ki so bili obtoženi zaradi vo-hunstva na korist Madžarski. Ukrali so važne vojaške doku-mente na divizijskem poveljstvu v Osijeku, med drugim poročilo o opre-mi pujskega pionijskega bataljona. Obtoženci so krivdo priznali. Obsojeni so bili: Jurij Krančić na tri leta in štiri mese-ce, Luka Prodarić na dve leti, Ivan Just pa na dve leti in štiri mesece težke ječe. Državni prav-dnik je prijavil vzklice.

Podgana povzročila temo v Za-grebu.

V Zagrebu je malo pred pol-nočjo v sredini mesta, v najfrek-ventnejših ulicah, nenadoma u-gasnila električna luč. Vse večje kavarni in zabavišča so morali ustaviti poslovanje, ker ni bilo razsvetljave. Prenehali so koncer-ti in razne predstave ter je Za-greb od dveh jutraj ostal v temi. Po dolgem raziskovanju se je do-gladlo, da je v Kukovičevi ulici podgana povzročila kratek stik. Podgana je ta "šala" stala živ-ljenje, Zagrebčani pa so morali nekoliko ur preje v postelj. Po-greška je bila kmalu popravljena in Zagreb je ob dveh jutraj zo-pet dobil električno luč.

Nemški dnevnik v Beogradu.

S 1. oktobrom prične izhajati v Beogradu nemški dnevnik "Bel-grader Tagblatt". Glavno uredniš-tvo je prevzel Aleksander Maut-ner, doslej urednik lista "Zagre-ben Tagblatt".

Posebna ponudba našim čitateljem!

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00

3 strešico za slovenske čr-ke, č, ž, š — \$25.00

"OLIVER" PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahi-ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

22 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Zagonetno, toda resnično.

Povest o švedskem grofu.

V odličnem rezidenčnem okraju Brooklyna, ki je znan kot Brooklyn Heights, se je pojavilo veliko število tatvin in vlomov. Nepoznani so vdrali ponoči v stare družinske hiše ter odnašali srebrno in zlato posodo iz kolonialnih in revolucionarnih časov. Konečno so prišli oblasti do prepričanja, da izvršuje vse te vlome in tatvine eni in isti človek, da pa je znal ta človek nastopati tako previdno in tiho, da se ni nikdo prebudil, niti domači, niti služinčad.

V teku šestih tednov je bilo izvršenih v oni aristokratski okolici pet in dvajset vlomov. V okolici se nahajajo krasne stare hiše, z lepimi vrtni in svetličnjaki, obdane od visokih zidov in železnih ograj. Senčnata drevesa stoje ob cestah, ki nosijo imena tam stanujočih družin kot Pierre, ponis, Livingston, Montague, Clinton, Peabody, in tako naprej.

Policija je bila izvanredno potrta, ko so se pričeli vlomi množiti na tako skrivnostni način. Vlomi pa so se dogajali, čeprav se oblasti podvojile svojo pazljivost in čeprav so bili najeti poleg rednih policistov še privatni detektivi in stražniki.

Približno sto tisoč dolarjev je znašala vrednost ukradenega nakita, drage posode in drugih predmetov, ko je sklenil takratni načelnik brooklynskega detektivskega urada, inšpektor Thomas Tunney, osebno prevzeti zasledovanje vlomileca.

Inšpektor Tunney je ugotovil najprej naslednja dejstva:

Očividno je bil vlomilec še zelo mlad, kajti več izvršenih vlomov je zahtevalo veliko telesno moč in spretnost. Trije vlomi so bili izvršeni v hišah, ki so bile obdane od osemnajst čevljev visokih zidov. Ključavnice na vratih so ostale nedotaknjene, a na zidovih je bil opaziti sledove čevljev. V več trtem slučaju je splezal vlomilec preko deset čevljev visoke železne ograje ter si pri tem brez dvoma rani roki, ker je bilo opaziti na dveh oseh sledov krvi. V notranjosti ograjenega prostora si je vlomilec brez dvoma skrbno prizadeval izbrisati sledove svojih nog. S tenko klino je nato odprlo okno v kleti.

Znaki teh ulomov niso bili slični delu nobenega vlomilca, ki je bil znan policiji. Tunney pa je prišel kaj kmalu do prepričanja da mora vlomilec dobro poznati okolico. V enem slučaju ni zalajal pes, ki je bil na straži. Vsled tega je moral pes dobro poznati vlomilca. Nikdar ni stopil vlomilec v sobo, v kateri se je kdo nahajal. Če je bila družina doma, se je zadovoljil z oplenjenjem obednice in salopov, če pa je bila v operi ali na kakem plesu, kar je moralo biti vlomilec dobro znano, je vzel iz spalnice vso zlatino, srebrnino in nakit, katerega je našel.

Policija je opazovala ljudi, ki so prinašali zjutraj mleko in kruh ter uslužbenice hiše, a v nobenem slučaju ni bilo mogoče za slediti nobenega obteževalnega momenta. Ko je prevzel Tunney sam vodstvo preiskave, je nastal naenkrat odmor v tej seriji vlomov. Vlomilec je bil brez dvoma informiran o tem, da ga opazujejo. Tunney pa ni bil mnenja, da se je preselil kam drugam, ker so mu postala tla prevoča in vsled tega ni ustilil svoje pazljivosti.

Grof Axel von Nordstroem, — kar pa ni njegovo resnično ime, — je izvedel v svoji domači Švedski, da je mlademu, lepemu in odličnemu plemenitašu igrača pridobiti si sree in močnega bogate Amerikane. Bil je velik, čeden, plavalas dečko. Bogat stric ga je dal izolirati na vseučiliščih v Stockholmu in Oxfordu in govoril je gladko švedski, angleški, francoski in nemški jezik.

Konečno pa je bilo vendar treba skrbeti za vsakdanji kruh. — kot odednik ali bančni urad-

nik. Vedno pa je sanjal o ameriški deklici, kajti prijatelj iz Oxforda, ki bi ga radi potegnili, so mu pisali priporočila pisma na ameriške milijonarje, katerih sploh niso poznali. Vsled tega je sklenil konečno dvigniti svoj delež, ki je znašal par tisoč dolarjev. Vzel je denar ter se odpeljal v New York.

Grof Axel je bil trdno uverjen, da mu ni treba drugega kot pokazati se na Fifth Avenue ali v Newportu, da bodo ameriške bogatkinje takoj pričele noreti za njim. Ko se je vozil preko morja, je vedno študiral naslove in slike bogatih mladih milijonark. Neljubno pa je bil predramljen iz svojih sanj, ko je predložil milijonarjem svoja priporočila pisma ter izvedel, da ne poznajo milijonarji onih, ki so napisali priporočila pisma. Nekateri milijonarji so razumeli šalo ter povabili grofa Axela v svoje klube in na dom, kjer so se od srea smejali samozavesti švedskega aristokrata.

Čim bolj se je krčila svota denarja, katerega je prinesel s seboj, tem ponižnejši je postal grof Axel v svojih zahtevah in upanjih. Bil bi že zadovoljen, če bi dobil hčerko dobrostoječega trgovca, a tudi trgovske hčerke so niso hotele brigati za švedskega grofa brez sredstev. Konečno se je nastanil grof Axel v nekem odličnem boarding-housu na Brooklyn Heights. Še vedno je gojil upajke, a zmanjkalo mu je denarja in vsled tega se ni treba čuditi, da je prišel trpeti na brezsplošnost. Tako huda je postala ta bolezen, da ni mogel ostati po polnoči v postelji ter se izprehajal najmanj dve uri po ulicah in cestah Brooklyn Heights.

Grof Axel pa ni nikakor skrival svojih izprehodov. Odkrito in prosto je hodil po svojih potih, postal prijatelj policistov in nočnih čuvajev, ki so patrolirali po onem okraju in konečno je poznal vse. Znal je nastopiti ter si pridobiti prijatelje. Policistom in čuvajem v oni okolici ni bilo več tako samotno kot prej, kajti grof Axel je bil zelo zabaven ter je znal zanimivo govoriti o svojem življenju v Evropi, o katerem so policisti tako malo vedeli.

Pojasnil je policistom in čuvajem, da trpi na brezsplošnost. Rekel je, da se mora utruditi na nočnih izprehodih, kajti le v takem slučaju more spati.

Pogosto je šel s policistom po zlem njegovem revirju ter se nato pridružil drugemu. Tako je šel od enega policista do drugega, dokler se ni vrnil v svoje elegantno stanovanje. Podrobno je pojasnil policistom in čuvajem, zakaj se muči v Ameriki. Priporočil je, da je njegov oče bankir na Švedskem in da bo postal po njegovi smrti njegov naslednik. 'Oče' ga je baže poslal v Ameriko, da prouči finančni položaj Wall Streeta. V približno enem letu se bo vrnil na Švedsko. Zmerjal je evropske plemenitaše, ki prihajajo v Ameriko, la love bogate mlade ženske. Rekel je, da bi jih morali ameriški očetje enostavno vreči iz hiše. Vsak policist je bil pripravljen prisego potrditi, da je švedski grof odlično dečko. Škoda je bila le, da je trpel na brezsplošnost.

Presenetljivo a vendar resnično je bilo, da ni padla tekom vseh teh vlomov niti senca suma na grofa Axela Nordstroema. Kako bi pač policisti mogli domnevati kaj takega? Vsaki večer, kadar je bil sporočen kak vlom, jim je grof Axel pomagal stražiti.

Potekli so čeli trije tedni, predno je inšpektor Tunney sploh čul o švedskem grofu. Tunney se je krog ene ure zjutraj razgovarjal s Paddy-jem, nočnim čuvajem na Willow Street, ko je prišel plavalas šved po poti ter prijazno pozdravil Paddyja. Grofa je neizmerno veselilo seznaniti se s inšpektorjem.

Ti vlomi so skrajno skrivnostni. — je rekel tekom pogo-

Ko so se vršile v New Yorku konjske dirke, je bil navzoč tudi angleški princ. (Srednji na sliki.)

vora, — a jaz lahko pričam, da ni noben policist spal ali da je bil nemaren v svoji službi. Vsako noč jih vidim na svojih izprehodih, ker me strašno muči brezsplošnost.

Ko se je plavalas šved poslovi, je vprašal inšpektor Tunney, kdo je pravzaprav ta človek.

— Zelo prijazen dečko, — je odvrnil Paddy. — Prav nič ni ošaben, čeprav je grof. Strašno trpi, ker ne more spati. Tudi z nogami ima težkoče. Zadnjič sem ga našel, ko je sedel na stopnjicah hiše sodnika Dikesa. Rekel mi je, da ga strašno srbe podplati, kadar ne more spati. Žal mi je zanj. Je res dober fant.

Inšpektor je zamišljen odkorikal naprej. Prišel je povsem slučajno poizvedovati o grofu pri drugih policistih. Vsak je poznal grofa ter ga čislal. Ko pa je namignil Tunney nekemu mlademu policistu, da je grof mogoče iskan vlomilec, je prišel policist živahno zagovarjati grofa. Rekel je, da ga vidi vedno kadar odide ter se vrne domov in da ne more imeti pri sebi težkih srebrnih stvari, o katerih se je poročalo, da so bile ukradene.

Naslednjega dne je izvedel inšpektor Tunney, da je bil izvršen direktno pod njegovim nosom nadaljnji vlom v Brooklyn Heights. Vlomilec je bil na domu bankirja Peabodyja presenečen od služinčadi, a je pobeignil ter odnesel s seboj le en vrednostni predmet srebrn pokal, katerega je dobil bankir pred par leti na nekem banketu.

Nato se je sporočilo, da so našli ta pokal. Neki pek, ki je dobavljal kruh, je našel pokal na travi, nekako deset vrst od doma bankirja. Na vogalu je videl govoriti policista z nekim velikim, plavalasim moškim, a mu ni hotel izročiti pokala, da dobi sam nagrado.

Tunney je poklical policista istega, ki je dan poprej tako odločno zagovarjal grofa Axela. Ke pa je čul policist o pokalu, je vzklilnil presenečen:

— Za božjo voljo, on je vlomilec, gospod inšpektor.

Nato je pojasnil, da se je naslonil grof, kakorhitro je zagledal policista, na ograjo hiše, za katero so našli pokal, nakar je prišel proti njemu ter izjavil, da se mu je naenkrat zavrtelo v glavi.

Medtem pa so drugi detektivi celi dan zasledovali in opazovali grofa Axela, ne da bi mogli doznati kaj napačnega ali sumljivega. Zjutraj se je odpeljal s podulično železnico na Wall Street, kjer je bil znan v številnih borznih trdkih, pri katerih je predvidno špekuliral ter stavljal številna vprašanja. Sprijaznil se je s številnimi uslužbeni borze in ob polpetih se je ponavadi vrnil domov.

Ob poldevetih zvečer, na večer, ko so našli ukradeni pokal, je obiskal inšpektor Tunney grofa Axela v boarding-housu ter ga prosil, naj ga spremlja na izprehodu, ker mora radi svojih nočnih potovanj dobro poznati okolico ter bo lahko dal inšpektorju par dobrih nasvetov. Grof je bil takoj pripravljen in spotoma je napeljal inšpektor pogovor na skrivnostne vlome.

— Ali vam je kdaj padlo v glavo, grof, — je rekel naenkrat, — da bi bili lahko vi sami vlomilec?

— To je dober dvotip, — se je zasmejal šved.

— Mogoče, — je rekel inšpektor hladno, — a jaz sem trdno prepričan, da ste vi dotični vlomilec.

— Vi žalite.

— Tako? Dobro. Vsaki večer, kadar trpite na brezsplošnosti, se pripete vlomi. Tako večeraj pri Peabodyju.

— Ko sem se izprehajal, se nisem plazil naokrog, — je izjavil grof ogorčeno. — Govoril sem s policisti in stražniki. Videli so me, ko sem zapustil hišo in ko sem se vrnil. Nikdar ni nikdo videl, da sem nosil kako ukradeno stvar ali šel v kako hišo.

— Gotovo, — je rekel Tunney. — Vse ste dobro premislili. Neopaženi ste se splazili iz hiše, potem ko ste se neopaženi vrnili vanjo. Nato ste skrbeli, da so vas videli, ko ste prišli domov drugič. Lopova ni treba presenetiti in flagranti. Okoliščni dokazi so pogosto zadostni.

Dospela sta do hiše, krog katere je stala visoka železna ograja, ki je imel zgoraj ostre bodice. Inšpektor Tunney je prijel grofa za roki ter pokazal dve brazgotini na njih.

— Mož, ki je splezal preko te ograje, — je rekel, — si je rani na bodicah roki in na vaših rokah je opaziti sledove dotičnih ran.

— To so brazgotine iz mladih let, — se je smejal grof.

— Sveže so. Ali hočeva obiskati zdravnika, da jih preišče?

— Proklete ne, — je vzrožil grof. — Nočem trpeti nikakih nadaljnjih žaljivih pripomb. Zapustil vas bom.

— Ne, tega ne boste storili, — je pojasnil inšpektor. — Aretirani ste. Ali mi morete pojasniti, zakaj ste sedeli pred hišo sodnika Dikesa bos, potem ko je bila sodnja hiša izropana? Zakaj vam je postalo večeraj ponoči naenkrat slabo, malo predno so našli pokal Peabodyja? Boljše je, če priznate. Nekateri ukradene stvari so stari spomini. Ljudje, katerim so bile ukradene, bodo veseli, da jih dobe nazaj ter se bodo zavzeli za vas, če jih jim vrnete, kajti vi ste mlad, izobražen dečko, ki je imel smolo v tuji deželi ter postal obupan. To je vaš prvi prestop in če ste še dosti kavalirja, da pripomorate tem ljudem nazaj te stvari, katere visoko či-

slajo, bodo imeli usmiljenje z vami. Mogoče se bo dalo urediti stvar tako, da sploh ne boste zaprti, temveč da vas bodo deportirali na Švedsko.

— Hotel bi, da bi nikdar ne prišel semkaj.

— Dobro. Priznajte. Bodite pametni in storil bom za vas vse mogoče.

— Ničesar nimam priznati.

Pri tem je ostalo, dokler ga ni privedel Tunney v glavni stan. Ko je videl zelene svetilke, je izgubil ves pogum. V uradu inšpektorja je vse priznal. Nekaj stvari so dobili nazaj, a druge se bile že stopljene. Neki \$1400 vredni kožuh je prodal Axel za \$25.

Inšpektor Tunney je držal svojo besedo, se zavzel za grofa in obsojen je bil le na deportacijo. Nikdar ni obžaloval Tunney svoje jera usmiljenja. Grof Axel je bil ozdravljen. Sedaj je v Stockholmu, v neki založniški tvrdki ter piše pogosto prijazna pisma inšpektorju Tunney, v katerih da je izraza svoji hvalečnosti.

Iz močvirja velemesta.

Pravijo, da Pariz že dolgo ni več najbolj pokvarjeno velemesto na svetu, oziroma, da se lepše pove, ni več prvo mesto raznega užitka. Berlin ga je že pred vojno prekosil v tem pogledu. Sedaj pa je postal naravnost razvpiit. Vsak dan se pojavljajo najrazličnejši škandali. Vsak hip se mora baviti policija s homoseksualnimi aferami, s seksualnimi orgijami, s posiljenji in drugimi takimi ne baš čednimi stvarmi, ki se dogajajo navadno le v velikih mestih, kamor se natepajo ljudje z vseh krajev sveta in najrazličnejše baže.

Ten dni je prišla policija v Berlinu na sled trpljenju dvanajstletne deklice, ki so jo naravnost prodajali petičnim razuzdancem. Ni to nič posebnega za Berlin, kjer se take reči dogajajo vsak dan.

Lansko leto je poslal oče 12-letno Hildo, naj gre nekaj kupit. Ker pa trgovca ni bilo v prodajalni, je deklica čakala, da se povrne. V isti hiši stanuje krojač Boehler s svojo ženo, ki sta povabila otroka, naj raje počaka pri njima na gorkem. Hilda je ponudbo z veseljem sprejela. Ko pa je stopila v sobo, jo je mož surovo zgrabil in jo v navzočnosti svoje žene posilil. Oče otrokov ni ničesar izvedel, ker mu je hčer iz bojazni pred kaznijo vse zamolčala.

Drugi dan je šla deklica k Boehlerjevi ženi in ji tožila, da ima hude bolečine in jo je vprašala, kaj naj naredi. Boehlerjeva je peljala otroka k njenemu očetu in ga prosila, naj ji prepusti deklico v nadaljnjo oskrbo, ker se ji zelo dopade in nima lastnih otrok. Ker je bil oče v gnotnih stiskah in je tudi žena gnajala nanj dober utis, je izročil Boehlerjevima otroka. Deklico je Boehlerjeva tako ustrašovala, da se tudi sedaj ni upala povedati očetu resnice.

Ko se je preselila mada Hilda h krojaču in njegovi ženi, se je pričelo grozno trpljenje za otroka. Deklica je morala biti Boehlerjevima za svakovrstno uslugo, in jo je zlasti moč neprestano zlorabljal. Pa ne samo to. Zakonska Boehlerjeva sta dajala otroka proti plačilu na razpolago v izrabljanje drugim ljudem, tako tudi zakonskima Bertram.

V stanovanju Boehlerjevih in kasneje pri Bertramovih so se začeli shajati razni razuzdanci, ki so za denar tešili na otroku svojo pohoto. Deklica ni nikoli mela poguma, da bi se komu zaupala. Ubogi otrok je bil vsled neprestanih pretenj in pretepanja tako ustrašena, da se ni niti upal odpreti ust. V navzočnosti svojih mučiteljev se je Hilda vsa tresla.

Konec strašnemu trpljenju nesrečnega otroka je napravila Boehlerjeva sama. Kriminalna policija je postala nanjo pozorna, ker je nagovarjala v kavarni mlade deklice in jih vabila s seboj. Ugotovili so njeno stanovanje in pri tem našli tudi na malo Hildo. Otroka, ki je zelo bolan, so takoj oddali v bolnišnico. Boehlerjeva in njen mož sta bila takoj aretirana. Policija išče sedaj tudi druge so-krivce.

Študentovske šege in navade.

Kmalu po končani svetovni vojni se je na nemških univerzah zopet pojavil stari bojni duh. Vedno bolj je opaziti "bursovske" čepce in povezane glave. Mnogim se poznajo še sveže brazgotine, ki so bile dobljene pri dvobojih, kajti nemško dijaštvo svoje medsebojne prepire še vedno rešuje navadno s pomočjo dolgega ostrega meča.

Po končani vojni so se samo še v Nemčiji ohranili ti srednjeveški običaji, ki v drugih državah ne igrajo nobene vloge več. Dvoboj je še danes med nemško visokošolsko omladino najprijljubljenejši šport. Nemški dijaki, ki jih pripravljajo tudi vseučilišni profesorji, hočejo na ta način najbolj očuvati pruske bojne tradicije, viteške vrline, značaj, neustrašenost in druge kreposti. Lice polno brazgotin vzbuja povsod občudovanje in spoštovanje.

Dijaštvo se poziva na dvoboje pod narazličnejšimi pretevezami in določujejo se pogoji v prisotnosti delegatov društev, katerim pripadajo. Za časa vojne in tudi nekaj časa po vojni je menzura tudi v Nemčiji popolnoma izginila. Socijalisti so v državnem zboru zahtevali, da je treba dijaštvo, ki se udeležuje dvobojev, strogo kaznovati. Toda od leta 1922 se nemška visokošolska omladina pod vplivom nacionalizma zopet povrača k svojim starim običajem. Ponovno je menzura v krogih nemškega dijaštva vprašanje časti. Kdor se ne odzove, ta mora zapustiti vseučilišče. Celó židi, ki se strašno boje krvi in bitke, so na nemških univerzah prisiljeni, da se odzovejo pozivom na dvoboje.

Ob priliki raznih dijaških praznov se dijaške organizacije medsebojno bojujejo in določajo iz svojih vrst one, ki naj zastopajo barve društva ali korporacije. To vrsto borbe, ki se vrši z meči v društvenih prostorih, zovejo dijaki "eum". Borec ima jo pravico, da zaščiti telo z zavojci, a oči s kovinastimi naočniki. Ako se mora potam menzure rešiti težki osebnim spor, tedaj se imenuje ta vrsta borbe "sine". Telo je lahko zaščiteno, a oči morajo biti proste. Protivniki morajo gledati drug drugemu v lice. Ako pa se mora z menzuro rešiti vprašanje razlajenja časti, tedaj je borba najbolj ostra in predpisi so v takem slučaju zelo ostri. Telo in oči v tem slučaju ne smejo biti zavarovane. Taka vrsta menzure se zove "sine-sine".

Borba se lahko na zahtevo ponavlja, ako ne pride do dovoljnega rezultata. Udareci morajo padati iz višine proti tlom ali počvono. Pri menzuri sodeluje odbor društva, kojega člani so bojovníki, a priče pazijo, da se ne zjva kak nedovoljen udarec. Bojovníki nosijo paradno obleko društva, imajo visoke krasne čevlje, bele suknene hlače, posebno suknjo, bleščeče meče, čepice in rokavice.

Po končani borbi odidejo bojovní-

niki navadno v gostilno na čašico piva ali jabolčnika. Tu se kliče zmagovalcu: "Hoch, hoch, hoch!"

Na ta način pa morajo reševati svoje medsebojne spore edino nacionalni akademiki. Menzura je čisto tudi opasna za življenje borec in neredko konča s smrtjo. Tako je pred kratkim padel v dvoboju v Jeni sin bogatega tvorničarja. Republikaško časopisje je ob tej priliki ostro protestiralo proti tem barbarskim običajem. Uspeha seveda ni bilo. Nemška vseučilišča so namreč še vedno ožigajša reakcije, vlada pa brez privolitve nacionalistov ne more ukreniti nobenega primernege koraka, da se sistirajo ti običaji, ki ne odgovarjajo duhu modernega časa.

Ženski Landru.

Policijske oblasti v Hannoveru v Nemčiji raziskujejo te dni grozovit zločin neke 55-letne vdove Marije Krueger, ki je osumljena, da je tri svoje može spravila na oni svet samo radi tega, da postane edina dedinja lepega premoženja. Iz prošlosti te žene pripovedujejo, da je prišla leta 1899 v Hamburg, in je tam na več mestih služila kot gospodinja v boljših hišah. Pri tem si je prihranila toliko, da je kmalu kupila neki hišci s 60 sobami. Leta 1915 se je omožila s svojim stari rednikom Becklom. Po enem letu pa je Beckel na skrivnostni način umrl. Marija je postala dedinja velikega premoženja. Že leta 1919 pa se je vnovič poročila in sicer z nekim 72-letnim posestnikom Zippelom. Po petih mesecih zakona pa je tudi Zippel umrl v zelo sumljivih okoliščinah. Marija pa je zopet počebovala vso možovo zapuščino. Tedaj je v neki vasi kupila lepo vilo in se s pomočjo časopisne anonce leta 1921 omožila s 73-letnim bogatim Kruegerjem. Še pred poroko ji je zapisal vse svoje imetje. Septembra meseca 1923 pa so nekega dne našli starčka s prerezanim grlom v njegovi postelji. Zločinska žena se je dolgo časa spretno umikala oblastem, ki pa so slednjič vendarle prišle na sled grozovitosti propadle žene, ki je postala pravi ženski Landru.

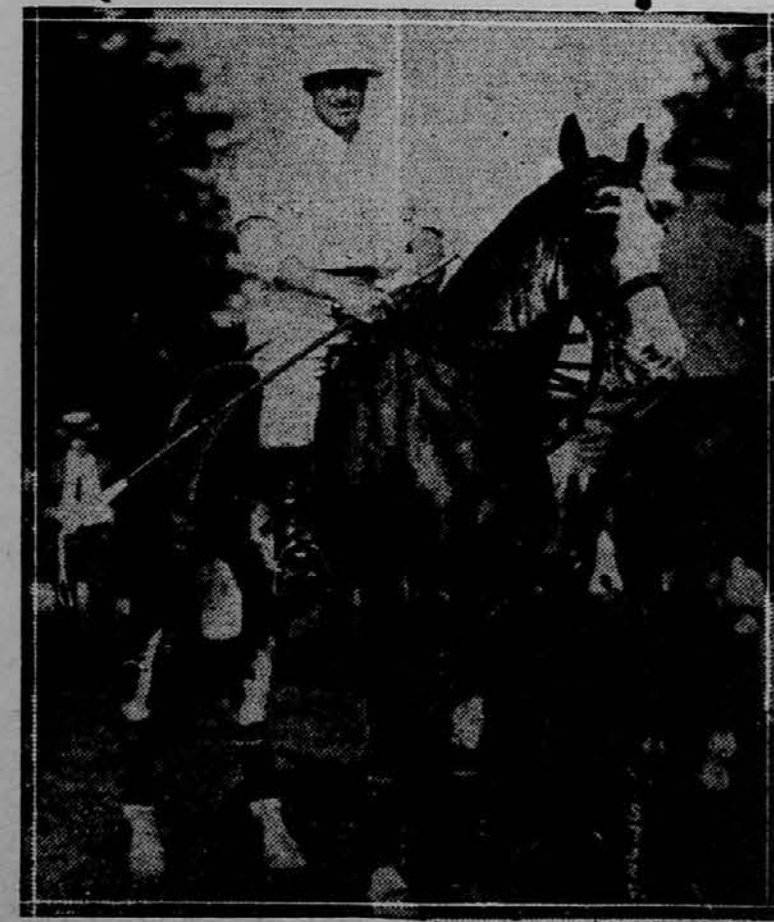
"BERENGARIA" PREREZALA KITA NA DVOJE.

London, Anglija, 18. septembra. Skupina kitov se je zamenj ustavljal velikemu Cunard parniku "Berengaria" na njegovem zadnjem potovanju preko morja.

"Berengaria" je zašla v skupino kitov ter zadela na enega.

Kit je bil prerezan na dvoje, a sunek so čuli prav do sredine par-

NAJBOLJŠI POLO-IGRALEC

Pri mednarodnih tekmah za prvenstvo v polu je zmagala ameriška skupina s svojim načelnikom Devereuxom Milburnom.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

STRAŠNO NEVARNO PRISELJEVANJE PO OVINKIH.

Priseljeniški urad je poslal na Foreign Language Information Service seznam nekaterih inozemcev, ki so poskusili vtihotapiti se v Združene države, pa so bili zasačeni in obsojeni. Usoda teh usmiljenja vrednih nesrečnikov je zares težka. Mi tu priobčujemo nekaj primerov, da bodo v švarilo onim, ki lahkomišljeno svetujejo svojim sorodnikom in prijateljem v starem kraju, kako da je lahko priti v Združene države vzle vsem priseljeniškim zakonom. Naj se tudi oni, ki se dajejo zlahka pregovoriti od brezvestnih agentov v starem kraju, zavedajo, kaj vse riskirajo, ako poskusijo prekršiti ameriške priseljeniške zakone.

Švedski podanik Olav Karlsson, star 25 let, se je 2. aprila izkrcal v kanadskem pristanišču Halifax; švedska kvota je bila izčrpana in upal je, da bo kaj lahka stvar priti v Združene države skozi Kanado. Iz Halifaxa se je takoj podal v Fort Francis, Ontario, blizu mednarodne meje. Od tu je čez most pri International Falls, Minnesota, prikorakal v ozemlje Združenih držav, brez nikake inspekcije s strani priseljeniške oblasti. Upal je že, da je na varnem, ker ni poznal sistema priseljeniške inspekcije. Stopil je v vlak, da se poda, kamor je bil namenjen, a med potoma so stopili v vlak priseljeniški inspektorji, ki so ga aretirali in postavili v zapor, da tam čaka na obtožbo s strani "velike porote". Obtožen je bil 10. julija in predveden pred sodnika naslednjega dne; priznal se je krivim in bil obsojen na eno leto in en dan zapora v federalni kaznilnici v Leavenworth, Kansas. Ko odseidi svojo kazen, bo deportiran v Švedsko.

Pavel Kovač iz Jozef Benuška iz Čehoslovakije sta slišala, da je lahko priti v Ameriko vzle kvoti, ako se najprej podata v Kanado. Odpotovala sta torej v Halifax, kjer sta se izkrcala 14. maja t. l. Od tam sta takoj nadaljevala svojo pot do Fort Francis, Ont., kjer sta najela čoln, da priveslata čez reko v ozemlje Zdr. držav. Na ameriški strani sta najela avtomobil, ali priseljeniški uradniki so ustavili avtomobil in aretirali oba. Obsojena sta bila na eno leto in en dan v federalni kaznilnici v Leavenworth, Kansas, na kar bosta deportirana.

Šved Ivan Fransson se je tudi izkrcal v Halifaxu, da bi se vtihotapil v Združene države. Izbral si je Mineral Center, Minnesota, kot najbolj primerno točko za vstop v Združene države. Tu pa je srečal na mostu priseljeniškega inspektorja, ki mu je zabranil vstop. Ni pa radi tega izgubil poguma, povrnil se je na kanadsko stran in šel vzdolž reke, dokler ni prišel do točke, kjer je tesna masa odsekanih hlodov plaval po reki. Ker je bil drevosek po poklicu, je zlahka prebrodil reko po teh hlodih, kar bi bilo sicer precej nevarno tveganje za druge, ne pa za izurjenega drvarja. Ko se je tako srečno priščitil čez mejo, je bil ravno v pravem času, da ulovi parnik "Amerika", ki se tam ustavlja na vožnji iz Chicag Bay v Duluth. Vse je šlo gladko, dokler ni parnik dospel v Duluth, kjer ga je priseljeniški inspektor aretirala. Obsojen je bil v ječo in deportacija, kakor v prejšnjih slučajih.

John Torp, star 45 let, iz Finskega, je živel v Zdr. državah od leta 1905 do 1908 in zopet od leta 1910 do 1913. Finska kvota je bila izčrpana in tako je sklenil priti v Združene države čez Ka-

nado, ker so mu povedali, da je tam jako lahko prestopiti mejo brez priseljeniške inspekcije. Ko se je izkrcal v Halifaxu, nadaljeval je pot proti zapadu in za nekaj mesecev dobil delo v Kanadi. Ko je mislil, da nikdo več ne sni nanj, podal se je nekega dne do reke, ki tvori mejo, blizu Rainier, Minnesota, si zgradil splav in priplul na drugo stran meje. Hodil je do najbližje postaje, stopil v vlak, ali nekaj časa kasneje se je pojavil v vlaku priseljeniški inspektor, ki ga je aretirala. Obsojen je bil kakor vsi prejšnji.

Anterie Kinnunen, tudi Fincec, ni hotel riskirati, da bi ga v New Yorku zavrnilo radi kvote, in zato se je najprej podal iz Evrope v Quebec in od tam v Ft. William, Ont., kjer se je podal na ameriški konzulat za vizo. Tam so mu rekli, da je finska kvota izčrpana, in da zaenkrat ne more iti v Združene države. Ker pa se mu ni hotelo čakati v Kanadi do boljše prilike, stopil je meni nič tebi nič v "bus", ki pelje čez most v Združene države. Priseljeniški inspektor ga je zavrnil, ali on se je podal le nekoliko stran od mesta, najel čoln, stopil na ameriško tla, hodil potem kakih deset milj v notranjost, kjer je zopet stopil v "bus", ki pelje v Duluth. Na poti ga je zasačil meji policist. Še isti dan je bil obtožen in drugi dan obsojen na eno leto in en dan zapora v federalni jetnišnici. Ko odseidi, bo seveda deportiran v Finsko.

Karl Glade, Fincec tudi on, ko ni mogel dobiti vize za Združene države, se je podal v Kanado. Izkrcal se je v Quebec in od tam se podal v Fort Francis, Ont. Ostal je tu tri dni, dokler mu ni neko pomudil, da ga za samih \$5 pripelje čez reko v ozemlje Združenih držav. O polnoči je reko srečno prebrodil, ostal je čez noč v International Falls, Minn., in drugi dan stopil v "bus", ki pelje v Virginia, Minn. Policija ga je zasačila v vozu. Po letu dni v kaznilnici bo deportiran.

Ista usoda je doletela Fincea Aapo Aho, ki je prebrodil reko Rainy River s pomočjo splava, ki ga je sam za silo zgradil. Iz meje se je podal po železnici v Duluth, kjer so ga takoj ujeli. Naslednji slučaj potrjuje, da tudi s pomočjo tukaj nastanjenega prijatelja, ni tako lahko prestopiti mejo. Dogovorila sta se pismo s svojim rojakom, Jakobom Kallio, ki je ameriški državljani in stanuje v državi Michigan. Ta-le je stopil na kanadsko tla čez most pri Fort Francis, Ontario, in pri mostu srečal oba rojaka, kakor je bilo dogovorjeno. Najeli so čolnarja, ki jih je za dva dolarja priveslala na ameriško ozemlje. Malo kasneje so bili vsi aretirani od priseljeniškega inspektorja. Oba inozemca sta bila obsojena na eno leto in en dan v federalni kaznilnici in potem v deportacijo. Ameriški državljani je bil tudi obsojen na leto dni in v globlo \$200. Sodišče mu je dovolilo, da začne odsedati svojo kazen po žetvi.

Ta lista bi se lahko nadaljevala še na dolgo. Tudi mnogo naših rojakov je zabredlo v nesrečo. Ljudje, ki so poskusili svojo srečo preko Kube in Mehike, so doživeli isto razočaranje — in dostikrat še večje gorje.

Kdorkoli je nasvetoval tem ljudem, da se čez mejo prikradejo v Združene države, je za obsojanja vredno lahkomišljenostjo riskiral usodo drugih; ako po je bil dobiček vmes, je bil oni, ki jih je zapeljal, brezvesten zločinec prve vrste.

FEDERALNI LOVSKI ČUVAJ.

Federal Civil Service Commission bo dne 3. decembra obdržala javni tekmovalni izpit v vseh glavnih mestih Združenih držav za mesta federalnega lovskega čuvaja (U. S. Game Warden). Kdor se hoče podvreči temu izpitu, mo-

ra biti najmanj 5 čevljev 6 inč visok in imeti najmanj popolno ljudskošolsko izobrazbo; nadalje treba imeti najmanj enoletne izkušnje v takem delovanju ali poklicu na prostem, ki predpostavljajo neka znanja o rabi strelnega

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA

Angie W. S. Stephenson je iznašel aparat, potom katerega je mogoče pošiljati slike brezžičnim putem.

orožja in ki je nudil priliko, da se je kandidat nekoliko seznanil z vrstami, navadami in bivališči divjačine. Vsi prosilec razum onih, ki imajo prednost radi prejšnje vojaške službe, morajo biti ob dnevu izpita najmanj 25 in največ 40 let stari. Začetna plača federalnega lovskega čuvaja znaša \$2100 na leto in se potem neglede na morebitna višja pomaknjenja povzraha do \$2.700.

Dolžnost federalnih lovskih čuvajev obstoja v zasledovanju kršiteljev zakona o zaščiti ptic selivk (Migratory Bird Treaty Act) in v preiskovanju nezakonitega prevažanja ubite divjačine v zmlat takozvanega Lacey Act, ki prepoveduje meddržavno trgovino z divjačino, ako država, kjer je bila divjačina ubita oziroma od koder je bila izvožena, to prepoveduje. Oni, ki se podvržejo izpitu bodo dobili red za sledeče predmete: Ptice in sesaveci, federalni lovski zakoni, državni lovski zakoni, izobrazba in izkušnja.

Mesto federalnega lovskega čuvaja nudi krasno priliko za kvalificirane osebe, ki se zanimajo za ohranjanje divjačine, in tudi izvršno karijero za one, ki se odlikujejo.

Kandidat si lahko poprej preskrbi tekst federalnih lovskih zakonov od poljedelskega departmanta in tekst državnih lovskih zakonov od lovskega urada (game department) one države, kjer dobičnik stanuje.

Kdor bi se zanimal, napiše na United States Civil Service Commission, Washington, D. C., za Form 1312.

Ker je med našimi rojaki mnogo navdušenih loveev, ki bi se lahko potegnili za federalno službo, radi prinašamo to objavo federalne vlade.

KAKO SODI BERNARD SHAW O AMERIŠKIH FILMIH.

Na vprašanje, če ne nadkriljujejo ameriški filmi vse druge, je odvrnil slavni irski humorist in satirik, Bernard Shaw.

Nikakor ne. Številni filmi so polni bedastih zmot sodb. Vidimo prenapete izraze, grozne obleke, na tisoče dolarjev izdanih za kvarilne efekte, katere bi jaz ali kak kompetenten proizvajalec dobavil naglo in gotovo za deset centov, brezizrazni preveč sklonirani obrazi proti slabo eksponiranim ozadjem. Podnaslov so vulgarni in trapasti in naravnost nesramni so sezname vseh ljudi, zaposlenih v filmu, od glavne igralke pa do pisarniškega dečka v nradu tiskovnega agenta. To je par stvari, katere smejo uganjati ameriški proizvajalci filmov. Kmalu bomo morali sedeti celih deset minut ter čitati, kdo je razvil film, kdo ga je prilimal, posušil, kdo je prodal celuloid, kdo ga je razrezal in kdo je ostrigel avtorju lase. Vsi zdelovalci filmov enostavno ne vedo, kako naj se obnašajo. Na vsaki korak si dovolijo nevrjetno prostosti s publiko.

Izplačani predjudni v Gorici.

Od početka dovoljenja predjudmov na račun vojne odškodnine pa do 31. decembra 1923 je deželna hipotečni zavod v Gorici dovolil izplačati 15.355 predjudmov na vojno odškodnino v skupnem znesku 321.270.700 lir.

O ljudeh, ki hranijo svoj denar.

Kje so dobili svoj denar?

Vir številnih velikih dohodkov v mestu New Yorku, katere pristiže vsako leto Strie Sam, da napolni svojo prostorno mošnjo, zasledimo lahko do majhnih potokov srebrnega in zlatega denarja, stekajočih se v neki finančni zavod, ki je zagledal luč sveta leta 1819.

Ta zavod je bila Bank of Saving v mestu New Yorku, inkorporirana ono leto v izreemnem namenu, da se pomaga ubogemu človeku hraniti denar. Predsednik jo je še leta 1835 imenoval "dobrodelen" zavod, radi majhnih premoženj, katere je delala banka za depozitarje, ki niso imeli preje niti centa in seznam teh vlagateljev, predloženi zakonodaji, je zanimiv radi tega, ker jih navaja po stanovih in poslih ter kaže, da so bili v onih dneh varčni, ki so počasi in previdno vlagali svoje prihranke.

Tako je bil med depozitarji le en reporter ali časnikarski poročevalec, a nobenega uradnika. Z izjemo hišnih uslužbencev je obstajala pretežna večina vlagateljev iz zidarjev, pleskarjev in mizarjev, da ne govorimo o navadnih težakih, ki so služili svoj vsakdanji kruh s krampom in lopato.

Leta 1835 je 6021 novih vlagateljev vložilo prihranke v to banko in njih depoziti so znašali skupaj skoro pol milijona dolarjev. Banka je imela v onem letu v cellem 24.000 vlagateljev in njih skupni depoziti so znašali več kot poldrugi milijon dolarjev.

Poleg enega reporterja, ki je najbrž vložil svoj prvi dolar v trenutku izobilice, so imeli majhne uloge tudi štirje komedijanti. Med onimi, ki so imeli večje depozite, je bilo devetsto in šest in devetdeset služkinj in služabnikov.

Pet lastnikov distilerij in šest pivovarjev je skušalo vleči obresti, katere je plačevala banka in dvajset nebeskih pilotov je položilo v tej banki temelje za bodočo bogastva.

Da so bile ženske onih dni, če se jim je dovolilo upravljati denar, varčne, je razvidno iz rekordov, da je bilo med šestimi tisoči novih vlagateljev 505 udov in 1087 samskih žensk.

Posebno zanimiva je pripomba, da sta bila med vlagatelji tudi dva "gentleman".

V rekordu najdemo navedeno opravke in posle, ki so cveteli v onih dneh, ki pa danes ne obstajajo več ali pa se le redkokada čuje o njih. Med vlagatelji je bilo enajst salonierjev, en obešalec zvonov, trije prižigalci svetilk, en pometač in en poštni voznik.

Večina ulog je seveda obstajala iz majhnih svot. Le dva sta depozirala od \$2000 do \$3000 in 2400 vlagateljev je imelo depozite v znesku od sto do dvesto dolarjev. Povprečna vloga je znašala sto in štiri in štirideset dolarjev.

Leta 1835 je bil predsednik organizacije John Pintard in v svojem podrobnem poročilu, katero je poslal zakonodaji, je sporočil, da je bil v tej banki položen temelj marsikatega poznejšega bogastva.

Arkadij Averčenko:

Tajnost Orienta.

(Iz knjige: Jaz v Evropi.)

Zelo čedna gospa se je oprijela gumba na moji suknji in je zvonko začvrčala:

— Pojdite k vedeževalec! —

— Kako...o-o?

— Pravim Vam — pojdite k vedeževalec. Okultizem — to je prečudna reč. Vi morate iti na vsak način k vedeževalec! Carigradski hiromanti so zelo znameniti!

— Ne grem za nobeno ceno — sem odvrnil. Moje noge — ali bolje rečeno moje roke — vedeževalec ne bo videl. —

— No, in če Vas poljubir. — ali pojdete? —

Če katerakoli zadeva dobi resno, poslovno podlago — me prične takoj zanimati.

— Vaš predlog je stvar — sem dejal zamušljeno. — Kdaj pa naj grem? —

— Dames seveda. Ta hip.

Gospa je izpolnila takoj svoj depogodbe ter se izkazala kot solidna firma.

In jaz sem šel.

Kadar so se rimski patriciji naveličali življenja, so preizkusili strup na svojih sužnjih, predno so ga povzili sami.

Če je suženj umrl taklo in brez bolešči, je patricij mirno sledil njegovemu vzglodu.

Sklenil sem, da se bom ravnal po tem preizkušnem načelu: najprvo pogledam, kako ugibajo drugim in potem — stopim tudi sam za tajinstveno zaveso bodočnosti.

Okrog ruskega poslanstva se vsak čas potika množica brezposelnega naroda.

Šel sem torej k vratom poslanstva se izbral tam mladeniča in vojaškem plašču brez epolet, stopil k njemu, ga poprosil za ogenj in pričel takoj govoriti o stvari!

— Ali ste že bili kdaj pri vedeževalec — sem ga vprašal.

— Še ne. Čemu?

— Ali imate sedaj le kakšne opravke?

— Prav nobenih. Že tretji mesec iščem dela.

— Torej pojdite z menoj k vedeževalec. To velja samo dve liri.

— Kaj pa mislite, dragi moj! Dve liri! Odkod naj jih vzamem. Še 15 piastrov nimam.

— Razumite me prav! Saj ne boste vi plačali, temveč jaz Vam dam 2 liri za nadlegovanje. Amčanstvo živelo 240 let. — Čemu se pak pod pogojem; da bom jaz prišoten, ko bo vedeževalec Vam pro-rokoval!

Mladenec je zardel, prišel nevem je zakaj v zadrego, pogledal svoje roke, vzdihnil in dejal:

Eh, kaj... Pa pojdiva.

Hiromant naju je sprejel zelo jubeznavo.

— Hiromantija — je izjavil prijazno — je zelo točna znanost.

To ni tisto, kar Vam natvezijo žensčine, ali pa gošča od kave. Izvolite sestiti.

Na mizi je ležala človeška lobanja.

— Ali je lobanja Vaša?

— Seveda je moja. Čegava pa naj bo?

— Zelo simpatično obličje ima in očarljiv nasmeh. Povejte mi, ali Vam služi v praktične namene, ali jo imate samo, ker je lepa stvarica?

— Oprostite! To je črepinja nekega kaldejskega magijca iz Memfisa.

— Vi ste pa rekli, da je — Vaša. Sicer pa ne gre za to. Prorokujte bodočnost temu le mladeniču.

Moj prvi znanec je bojazljivo pomobil svojo desnico hiromantu, ta pa jo je odrl in je dejal:

— Levica.

— Ali ni vseeno, desnica ali levica?

— Nikakor ne. Samo levica. Torej tu imamo pred seboj Vašo levico. Kaj nam pove? Stari ste 52 et...

— Bom šele (je mehko odgovoril moj "patricijski suženj"). — Zaenkrat sem šel v 24. letu.

— Kako je to? sem se zanimal.

— Še nikoli nisem videl tako čudne roke in tako zanimive usode. Ali veste, kako dolgo boste živeli, sodeč po tej popolnoma nesporini liniji?

— No?

— Dvestoštirideset let!!

— Lepa doba — sem vzkliknil nevoščljivo.

— Ali se ne motite? — je vprašal z medenim glasom lastnik prečudne roke.

— Glavo stvim, če hočete!

— Sklonil se je še nižje nad roko.

— Ne, to so črte!! Res nekaj izrednega!! Samo pogledjte — tu in tu. V nedavni prošlosti ste zasedli zaporedoma dva kraljevska prestola — enega okrog 30 let, drugega okrog 40.

— Dovolite — je boječe pripomnil kraljev veličanstvo. — 40 in 30 let — to je skupaj že 70. Vi ste pa pravkar dejali, da jih imam vsega skupaj šele 52.

— Ne vem, ne vem, mičesar ne vem — je obupno krčkal vedeževalec in se grabil za lase. — To je prvi slučaj v moji petindvajsetletni praksi! Vaša prokleta roka me še spravi ob pamet!

Zgrudil se je v naslonjač in njegova glava je brez moči omahnila na mizo poleg kaldejske črepinje.

— Ka se je vendar zgodilo? — sem ga vprašal sočutno.

— Veste, kaj se je zgodilo — je zastokal hiromant — tega-le gospoda so takrat, ko je sedel na prvem prestolu, umorili zarotniki.

Vrag se spoznaj v tej zadevi! Umorili so ga, on pa sedi tukaj. In se razgovarja. Pripeljali ste mi pa že takega klijenta, — da se Bog usmili!

— Ali so Vas umorili na prvem prestolu? — sem vprašal strogo.

— Bog mi je priča, da ne. Saj vendar vidite... Služil sem kot kapitan v Markovskem polku, kar se pa tiče prestola...

— Ampak pogledjte vendar to potezo! — je besno krčkal vedeževalec ter drezal s svinčnikom v mirno dlan kapitanovo. — Tu je prvi prestol, in tu drugi! No, in kaj je to? Jaso stvar! Umorile so ga tuje roke!

— Nikar se ne razburjate, — sem ga miril jaz. — Saj ste vendar sami pravili, da bo Njegovi Veličanstvo živelo 240 let. — Čemu se pak pod pogojem; da bom jaz prišoten, ko bo vedeževalec Vam pro-rokoval!

— Na čem bo umrl... Izvolite mi pokazati roko...

Hiromant se je z jastrebskim pogledom vsesal v kapitanovo dlan, in znova se je jasno pokazalo presenečenje na njegovem obrazu.

— No, torej? — sem vprašal nestrpnost.

— Saj sem si mislil, da bo zopet kaka nemarnost — je obupno zastokal hiromant.

— In sicer?

— Veste, na čem bo umrl? Na porodu.

Za celo minuto nama je zaprlo sapo.

— Ali se ne motite? Če upoštevamo njegov spol, pa tudi njegovo znatno starost, katero...

— Katero, katero! Nič katero! Nisem otrok, da bi brili norec narjev.

— Na čem bo umrl... Izvolite mi pokazati roko...

Hiromant se je z jastrebskim pogledom vsesal v kapitanovo dlan, in znova se je jasno pokazalo presenečenje na njegovem obrazu.

— No, torej? — sem vprašal nestrpnost.

— Saj sem si mislil, da bo zopet kaka nemarnost — je obupno zastokal hiromant.

— In sicer?

— Veste, na čem bo umrl? Na porodu.

Za celo minuto nama je zaprlo sapo.

— Ali se ne motite? Če upoštevamo njegov spol, pa tudi njegovo znatno starost, katero...

— Katero, katero! Nič katero! Nisem otrok, da bi brili norec narjev.

PES V JETNIŠNICI

Governor države Maine je podaril kaznjencem v Thomaston državni jetnišnici svojega psa. Pes bo brez dvomar kaznjencem v veliki razvedrilo.

z menoj in vi tudi niste poglavec, ki se mu lahko natvezi karkoli. Jaz pripovedujem pošteno samo to, kar vidim, vidim pa take reči, da bo menda treba tega mladeniča in mene z njim vred odpraviti v blaznico! Sam vrag je moral zarisati v vašo dlan taka antikristovska znamenja. —

— No, vrag pa že ne — je zmedeno zamrmral mladenec. — To je vendar ena najsolidnejših tvrdk Knaus in Henkelman, Berlin, — Friedrichstrasse 345.

Oba sva zijala vanj vprašujoče.

— Gospoda, ne jezita se name. Saj sem vam v začetku pomajal svojo desno roko, pa vi je niste hoteli. Levica seveda... Jaz se sam ne vem, kaj so natiskali najo...

— Kdo? je zarjovel hiromant.

— Na, Kraus in Henkelman, — Berlin, Friedrichstrasse 345. —

Ko mi je namreč pod Pervozvansko odtrgalo levo roko v zapetu, je moj stric, ki je bival v Berlinu kot ratnatelj tovarne za umetne ude...

Črepinja kaldejskega modrijana je sfrčala mimo moje rame ter se je, sklepetajoč z zobmi, zarila s čeljustjo v plašč kapitana. Za črepinjo sta prileteli dve voščeni sveči in nekakšna starišnja, v svinjsko usnje vezana knjiga.

— Beživa — sem šepnil kapitanu. — Tako je razkačen, da naju ahko ubije.

Prijela sva se za roke ter zbežala po ozki, umazani ulici. Na kolen sva se oddahnili.

Srečno sva jo odnesla — sem se nasmejal zadovoljen. Pa povejte mi vendar, zakaj niste priznali, da je vaša levica iz kavčuka kakor galoša znamke "Provochnik".

— Bal sem se pač izgubiti dve liri. Če se človek pet dni zaporedoma hrani s samimi prestami... Saj sedaj itak vem, da sta šle moji dve liri rakom živčnat.

— To pa ne — sem dejal velikušno. — Vaše veličanstvo bo živelo še celih 215 let in zato seveda nujno rabi pare. Evo vam jih.

Srečal sem zopet ono damo.

— No, ali ste bili?

— Seveda sem bil. Predujem sem si zaslužil pošteno.

— No, in? — je vprašala z mrzlično radovednostjo. — Kaj vam je povedal? —

— Ali vi vse verujete, kar prorokuje? sem vprašal lokavo.

— Seveda.

Najboljše črtice Ivana Cankarja.

Tuja učenost.

Moja mati je bila kmetiški otrok; raela in dorasla je tako čisto in nedolžno kakor cvet na polju. Ko se je možila, ni znala ne brati ne pisati. Obojega se je učila šele tedaj, ko smo mi otroci doraščali; bdela je po noči, da bi je nihče ne videl. Pisala je z neokretno roko, črke so bile zelo velike; ali še zdaj se spominjam, da je bila njena slovensčina lepa in čista in da nam je popravljala besede.

Ko smo se naučili brati in pisati, smo začeli s slovensko in z nemško slovnico in s težavnimi računi. Mati se je vsega učila z nami. Preveč oglete so ji bile nemške črke, nazadnje pa se jih je privadila. Čudno se mi je zdelo, ko sem slišal iz njenih ust prvo nemško besedo, toda preudaril sem takoj: — "Mati zna vse, čemu bi nemški ne znal?"

Tako je bilo, dokler smo bili vsi doma; nenadoma pa je seglo med nas kakor silen veter in razkropil: smo se na vse strani.

Poleti je bilo, ko sem se vrnil domov; prinesel sem s seboj skladovnico nemških knjig. Trinajst let, mislim, da mi je bilo takrat. Prvo noč sem zaspal ves truden, pa sem se o polnoči vzdramil, ker mi je bila zasvetila luč na trepalnicah. V poluspanju in preplašenem ozir po izbi; mati je sedela za mizo, moje knjige je imela pred seboj.

"Mati, saj te stvari niso..." sem vzkliznil, pa mi je beseda zastala v grlu kakor od sramu.

"Kaj da niso?" je vprašala mati; njen mladi obraz je bil ves zardeč.

"Tuje stvari so, puste... kaj bi ž njimi?" sem rekel s tišjim glasom. Čutil sem, da sem jo bil užalil, in tudi sem čutil, da vidi ona moje hinavščino in moj sram.

Držala je knjige v obeh rokah in je strmela vanjo; zdi se mi, da je bil Goethejev Werther.

"Glej... saj sem se učila nemški... saj razumem, če kdo na čisti govori... ali teh besed ne razumem... nobene ne razumem!"

"Saj ni treba, mati, saj ni treba, da bi to razumeli!" sem ji odgovoril ves prestrašen. "Ni treba tega razumeti!"

Zdaj vem, kar sem takrat le slutil: da je bila mati otrok, bel in čist, ko smo bili mi že oskrumjeni otroci.

Počasi je zaprla knjigo, položila jo je k drugim, nato je stopala k meni.

"Kaj je v teh knjigah?" je vprašala.

"Tuja učenost!" sem odgovoril. Samo jezik je tako odgovoril, v mojem sreću pa je bila velika žalost; že ob tisti uri je bilo v njem tisto kopnenje, ki je zdaj zavedno, silno in grenko: "da bi bil kot ti, o mati, cvet na polju; da bi nikoli ne okusil spoznanja!"

"Povej mi, kaj pravi ta tuja učenost?" je rekla mati.

"Sam ne vem!" sem odgovarjal vznemirjen in zlovoljen. "Vsakega pravi drugače, kakor je že uho in pamet! Meni pove kaj lepega, komu drugemu pa kvasi in kvantati!"

Mati se je vsa zgrozila.

"Kje si se naučil takih besed? Ta učenost te jih je naučila!"

Sedla je k vzglavju, da so bila njena lica čisto blizu mojih.

"Ali veš, kaj si snoči zamudil?" "Ne vem."

"Gledala sem in sem čakala, nazadnje pa si zaspal. Ni nisi molil, snoci, če pokrižal se nisi!"

Molčal sem. V mojih mislih pa se je ljubeznivo in sočutno smejala.

"Mati, mati, otrok ti mladi, nedolžni!"

Zakaj trinajstletni fantje so zmerom brezverci.

"Še pokrižal se nisi! Truden si bil, ali ne tako truden, da bi roka ne dosegla čela... Glej, zdaj vem... ko sem se dotaknila tiste knjige, sem občutila... zdaj vem, odkod tvoje modre besede in tvoj, ljubljeni, produkti."

JACK PICKFORD IN NJEGOVA ŽENA

Znana ameriška igralka Jack Pickford in njegova žena Marilyn Miller, sta se dala fotografirati kot kmečki ženin in nevesta.

Giganka Tatjana.

Milanski listi objavljajo naslednjo ljubko dogodbiico, vredno najboljšega operetnega libretista:

V torek, 26. avgusta ponoči, je imel na policijskem komisarijatu pri San Fedele v Milanu službo komisar dr. Tacchilei. Kar se odprla vrata njegove službene sobe in vanjo stopi mlad, lep deček, z njim pa dva policijska agenta. Komisar začudeno pogleda fantiča, a spozna takoj, da ima pred seboj srčkano dekletce, oblečeno v moško obleko. Sportna čepica ji ni mogla popolnoma zakriti pravih kodrov in obline, ki so se dvigale pod nekoliko prezko obleko, so jasno izdajale nežni spol. Agenti sta poročala komisarju, da sta naletela na preblečeno v ulici Vittorvio, kjer se ni vedela kam dati, in jo pripeljala na komisarijat.

Na komisarjevo vprašanje, kaj in kako, je dekletce povedalo, da je ciganka, da ji je ime Tatjana, da je stara dvaindvajset let in je tisti dan prišla v Milan po dvamesečnem potovanju.

Pripovedovala je, da se je ciganska družba, h kateri je pripadala, nahajala v bližini Reke, na jugoslovanskem ozemlju. Odtam se ji je posrečilo pobegniti. Družba je štela okoli petdeset oseb in je izhajala iz Črne gore, kjer vsem ciganskim rodovom načeluje glavni, ki je pravoslavni pop. Moški so se bavili s kotlarenjem, ženske se pa proročevale srečo. O svojih starih Tatjana sama ni vedela ničesar. Drugi so ji povedali, da so jo cigani leta 1902 našli ali ukradli, ko je bila še v plencah, na Sušaku. S cigansko družbo je prepotovala Španijo, Anglijo, Francijo in Nemčijo. Potem je bila na ruski meji, v Turčiji, celo tudi v Italiji, na Beneškem, v Rimu, Napolju, na Siciliji. Sedaj, ko je doživela dvaindvajseto leto, so hoteli, da se poroči s članom družbe, ciganom Oskarjem. Da bi se ji ne bilo treba poročiti, je ponoči pobegnila v svoji razcefrani ciganski obleki. Imela je nekaj denarja, ki ga je skrivala z služila s proročevanjem iz kart. Na polju, kje, sama ne ve, ji je neka dobra ženska, ki ji je hotela pomagati, pa ni imela primerne ženske obleke, dala moško obleko.

Vidmu si je hotela dati ostriči lase, pa ni imela poguma, da bi stopila v brivnico. Nerodno ji je seveda bilo, ker jo je bilo lahko spoznati, da ni moški. Zato ni hotela po veliki cesti in se je izogibala mest. Hodila je po vaseh, jedla samo polento ali kruh ter pila vodo. Tako so ji njeni mali prihranki zadostovali za dva meseca. Zadnje dni pa se ji je godilo slabo. Denar je ves porabila, dva dni že ni jedla nič in lakota jo je prignala v mesto.

Dr. Tacchilei je z iskrenim pomilovanjem poslušal dečlično pripoved. Ker je bila očividno lačna, ji je dal prinesi kruha in salame. Tatjana pa je želela le kruha in vode, toda končno je pojedla vse. Ko se je tako okrepčala, jo je bilo samo življenje. Jeziček ji je tekel, kakor mlincek na vodi, in pripovedovala je na dolgo in široko, govoreč sedaj italijanski,

sedaj francoski, svoje doživljaje. Molila je pravoslavne molitve, pelala pesmi žalostnice, pripovedovala, kako ljubi svobodo, zlato polje, zeleno šumo.

— Ali če ne poveste čisto točno, kdo ste, vas bomo morali zapreti in obdržati v zaporu, dokler ne poizvedemo, kako in kaj, — ji je dejal komisar.

— Pa bom umrla! — je vzdihnila Tatjana in začela pripovedovati, kako je neka njena tovarišica, ki se je poročila z nekim, ki ni bil cigan in jo je prepeljal v lepo hišo, kmalu potem umrla od žalosti.

Komisar je sklenil, da pošlje Tatjano v samostan sv. Sofije, kjer naj bi ostala, dokler se ne ugotovi, kaj je pravzaprav z njo.

Tekom noči pa jo je vendar še povprašal to in ono, in dekletce se je začelo zapletati. Ker je komisar le še izpraševal, je Tatjana končno z jokom in stokom priznala, da ni Tatjana, da ni ciganka, da ni stara 22 let, da ni pobegnula tam nekje od Reke, temveč da je Olga Leoni, stara 16 let, iz Sesto San Giovanni (7 km od Milana), da ima njen oče tamkaj majhno tovarno, ona pa da je bila v Sestu v službi, da je doma oblekla bratovo obleko in tisti večer pobegnila z doma ter prišla v Milan.

Čitala je cele kupe romantičnih povesti, pa je tudi njo prišla volja, da bi šla po svetu. In jokal je, dasiravno je bila v hlačah. No, pa tudi jok ni trajal dolgo. Kmalu se je zopet smejala in jeziček ji je zopet tekel, da si ni izmislila lepše storije, da je hči zadnjega ruskega carja.

Komisar je poslal še ponoči v Sesto dva policijska agenta, in preden se je naredil dan, je že prišel brat z žensko obleko po — ciganko Tatjano. Ko se je preoblekla, je veselo pozdravila komisarja in agente in se odpeljala domov, kjer so jo sprejeli gotovo zelo — ljubeznivo.

Ves Milan in okolica sta se pa en dan smejala na račun ciganke Tatjane.

Propadanje Pule.

Iz istrskega središča Pule se čujejo vsak dan obupnejši kliči na pomoč. Mesto hira in umira z nevrjetno naglico. Prebivalstvo, katerega je bilo pred par leti 70 tisoč, se je skrčilo že na 40 tisoč, torej skoraj za polovico. Ni dela, ne kupčije, ne denarja, ljudje se izsajujejo, mesto pa propada. Vsega tega je kriva vlada, ki ne podvzame nobene akcije, da bi Pulo spravila vsaj za silo pokoneu. Mesto da se ukvarja s politiko, naj bi se fašisti raje posvetili gospodarstvu, pa bi bila stvar kmalu boljša!

Maksimil last zagrebške občine.

Znani maksimilski park, prej last zagrebške šumarske fakultete, je prešel s prodajo v svojino zagrebške mestne občine, ki ga namerava dvigniti zopet na ono višino, na kateri je bil nekdaš, ko so se mu divili vsi tujei kot zagrebškemu "Bois de Boulogne".

Umorila moža in pastorka, da se polasti dedščine.

V Velikem Beckereku je bila aretirana bogata vdova Melanija Relić, katere mož in pastorek sta nedavno umrla nenadne smrti. Za oba se je svojočasno ugotovilo, da sta umrla za srčnim mrtvom, kmalu pa se sorodniki pričeli sumiti, da se je najbrže zgodil zločin. Obdolžili so Reličevo, da je zastrupila svojega moža, da se polasti njegovega posestva, katero je pokojni Relić zapustil testamentarično svojemu sinu. Sodne oblasti, so za odredile takojšnjo preiskavo in ekshumacijo obeh trupel in se je v resnici ugotovilo, da se nahaja v obeh večja količina arzena. Vdova kljub temu noče priznati zločina in naglašala popolno nedolžnost.

Arheološki muzej v Skoplju.

Razen odkopanja starodavnega mesta Stob v Južni Srbiji, se v kratkem prične v enakim podjetjem, ob pravadni cesti iz Bitolje v Prilep, kjer so blizu postaje Topovčani prišli na sled starinam z grškimi napismi, reliefom, kipom, arhitektonskim delom itd. Beograjski vseučilišni profesor dr. Vulić je že na laskem kongresu v Ptuju bainteresiral jug. arheologe za to najdišče. Arheologi so mnenja, da se je na onem kraju nahajalo dve stoletji pred Kristom mesto Deuripos in da se bo do pri izkopavanju našli zanimivi podatki o izumrli civilizaciji. Vse dragocene izkopine, ki se utegnejo najti, se bodo prenesle v Skoplje, kjer se zgradi arheološki muzej, za čigar gradnjo je že odobren potreben kredit.

Rad bi vedeli, če bodo nosili častniki, ki bodo vodili smrtonosne žarke, šporne?

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni tiskati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$0.00; za pol leta \$3.00. Štiri mesece \$2.00; za četr leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California: San Francisco, Jacob Lauslin.

Colorado: Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yarnik; Pueblo, Peter Cullig. John Germ, Frank Janesh; Salida, John Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana: Indianapolis, Louis Rudman.

Illinois: Aurora, J. Verblich; Chicago, Joseph Blush; Cicero, J. Fabian; Graniteville, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich. J. Zalelet in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Gertrude Ogrin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas: Franklin in okolico, Anton Seljak.

Maryland: Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

Michigan: Detroit, Ant. Janezich in J. D. Judnich.

Minnesota: Chisholm, Frank Gouze; Ely, Jos. F. Peshel; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatich.

Missouri: St. Louis, Mike Grabrian.

Montana: East Helena, Frank Hrella; Klein, Gregor Zobe.

New York: Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Masle.

Ohio: Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, A. Bobek, A. Simčič, J. Resnik in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan; J. Kurnš; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakshe; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Rovansk in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozaglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo, Ant. Tauželj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peternei; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farechak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshetz; Luzerne; Anton Osolnik; Lloydell, John Jereb; Midway, John Zust; Moon Run, Fr. Machek in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakshe, Ig. Magister, Vnc. Arh in U. Jakobich; Reading, J. Pezdirc; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr. Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Prelich; Willock, J. Peternei.

West Virginia: Coketon, Frank Kodan.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren; Racine in okolico, Frank Jelenec; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington: Black Diamond, G. J. Porenta.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblašteni pobirati naročnino tudi vsi tajniki.

ANTHONY BIRK

HIŠNI IN SOBNI SLIKAR IN DEKORATOR

Prevzamem vsako v to stroko spadajoče delo.

ROJAKI, PREDNO ODDASTE DRUGEMU NAROČILO, VPRAŠAJTE

MENE ZA CENO.

359 Grove Street

Ridgewood,

Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 5506

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

- Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani 1.50
- Nova velika sanjska knjiga90
- Sanjska knjiga, srednja35
- Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod70
- Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost50
- Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar75
- Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana 1.45
- Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana 1.50
- Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek 1.—
- Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918. 1.25
- Stobinson, povest65
- Sin medvedjega lovca. Potopisni roman80
- Rinaldo Rinaldini50
- Sveta Genovefa50
- Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu25
- Čarovnica starega gradu25
- Hitri računar ali Praktični računar75
- Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano 5.—
- Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano 3.—
- Narodni sklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi90
- Pesmarica Glasbene Matica. Zbori za štiri moške glase. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi — 2.50
- (K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

MORSKI JASTREB.

Special Rafael Sabatini. — Za G. N. priredil G. P.

72

(Nadaljevanje.)

— Moja skrb velja izključno le tebi, oče moj. — se je branil Marzak. — Dvomim, da bi bilo varno spati, ker bi lahko tekot noči zanetil pobuno.

— Nič se ne boj, — je odvrnil Asad. — Jaz sam sem postavil straže in častniki so vsi zaupanja vredni. Biskain je celo sedaj med ljudmi na sprednjem krovu ter skuša premotriti njih mnenje. Kmalu bomo natančno vedeli, kje stojimo.

— Jaz na tvojem mestu, bi postopal bolj sigurno. Jaz bi napravil konec tej nevarnosti upora. Pristal bi v njegove zahteve glede ženske ter pozneje obračunal z njim samim.

— Pustiti oni frankovski biser? — je rekel Asad. Počasi se zmaljal z glavo.

— Ne, ne. Ona je vrt, ki mi bo še dajal rože. Skupaj bova uživala sladki šerbet Kansarja in ona mi bo hvaležna, da sem jo povedel v paradiz. Pustiti to rožnato lepoto!

Zasmejal se je od blaženosti, dočim je zrl Marzak mrko predse ter mislil na svojo mater, Fenzile.

— Nevarnica je, — je opomnil Marzak očeta. — Vsed tega ti je prepovedana po postavljeni progroka. Ali boš v tem oziru prav tako slep kot si glede svoje lastne nevarnosti?

Bolj in bolj se je razburjal.

— Hodila je razkrinkana leca po ulicah Alžirja. Nanjo je zrla drhal na suženjskem trgu. Njena lepota je bila onesnažena od poželjivih pogledov Židov, Marokancev in Turkov. Galerski sužnji so pasli svoje poglede na njeni ljubkosti. Eden tvojih poročnikov jo je laistoval kot ženo.

Zasmejal se je.

— Pri Alahu, ne poznam te več, ti oče moj. Ali je to ženska, katero hočeš vzeti za svojo? Ali je to ženska, za katero bi bil pripravljen staviti v nevarnost življenje ali mogoče celo pašalik sam?

Asad je stisnil roko tako, da so se mu zažrl nohti v meso. Vsaka beseda, katero je izgovoril njegov sin je bila zanj kot bič in resnici njegovih izjav ni mogel ugovarjati. Bil je ponižan in osramočen. Ni pa bil premagan ter oproščen svoje blaženosti. Še predno je mogel odgovoriti, je stopila predenj visoka postava Biskaina.

— No? — ga je pozdravil paša poželjivo, vesel, da se je lahko iznebil prejšnjega pogovora.

Biskain je bil potr. Vsakdo bi lahko čital novice na njegovem obrazu.

— Naloga, katero si mi poveril, je bila težka, — je rekel. — Stori sem vse, kar sem mogel. Nisem mogel nastopiti tako, da bi prišel do definitivnih zaključkov. Vem pa toliko, da bi bilo v resnici blazno od njega, če bi si drznil dvigniti orožje proti tebi ter izzvati tvojo avtoriteto. Toliko vsaj lahko sklepam iz tega, kar sem izvedel.

— Nič več kot to? — je vprašal Asad. — Kaj pa, če bi jaz dvignil orožje proti njemu ter skušal na ta način poravnati račun na enkrat?

Biskain ni takoj odgovoril.

— Ne morem so misliti drugega, kot da ti Alah nakloni zmago, — je rekel kočno. Njegove besede pa niso prevarale Asada. Spoznal je, da ne pomenjajo nič drugega kot rešpekt, katerega je dolžan častnik svojemu poveljniku.

— Kljub temu, — je nadaljeval Biskain, — bi tudi tebe smatral črtnim kot bi smatral onega v sličnih okoliščinah.

— Vidim, — je rekel Asad, — Stvar je tako prilično uravnan, da si nikdo naju ne drzne preizkusiti jo.

— Govoril si gospod.

— Potem veš, kaj moraš storiti, — je vzkliknil Marzak poželjivo ter zopet prišel s svojim prejšnjim argumentom. — Sprejmi njegove pogoje in ...

Asad pa ga je jezno prekinil.

— Vsaka stvar ob svoji uri in ure so pisane. Razmišljal bom o tem, kaj treba storiti.

Na spodnjem krovu se je izprehajal Sakr-el-Bar z Vigitellom in besede, katere je govoril slednji, so zvenele slično kot besede Biskaina.

— Težko mi je soditi, — je rekel italijanski renegat. — Mislim pa, da bi ne bilo niti zate, niti za Asada primerno nastopiti drug proti drugemu.

— Ali s stvari tako enake med nama?

— Mislim na število, — je rekel Vigitello, — kajti število Asadovih pristašev je večje. Noben resnično veren mohamedanec bi ne nastopil proti paši, zastopniku visoke porte, kajti vernost do njega je zadeva vere. Vajeni pa so ubogati tebe, naskakovati na tvoje povelje in vsled tega bi bilo drzno od Asada, če bi izzval prepir.

— To je zdrav argument, — je rekel Sakr-el-Bar. — Prav kot sem mislil jaz sam.

Nato je zapustil Vigitello ter se počasi vrnil na gornji krov. Njegov edino upanje je bilo sedaj, da bo sprejel Asad predlog, ki mu ga je stavil. Kot ceno je bil v polni meri pripravljen žrtvovati svoje lastno življenje, kar je bilo neizogibno. Ni pa se hotel zopet približati Asadu. Če bi storil to, bi le obnovil prepričanje, katerega je pred kratkim prekinil. Moral je potrpeti. Če bi Asad vstrajal pri svojem sklepu, brez ozira na strah pred umorom, ni vedel Sakr-el-Bar za nobeno pot, po kateri bi oprostil Rozamundo. Zaneti upor pa je bilo preveč. Vse bi stavil na eno kocko. Bil je mnenja, da bi mu tak upor ne nudil nič manjše prilike uspeha in če bi se upor izjalovil, bi bilo izgubljeno vse. On sam bi bil uničen in Rozamunda bi bila izročena milosti Asada. Zdelo se mu je kot da hodi po ostrini meča. Njegovo edino upanje za trenutke je bilo, da si ne bo drznil Asad storiti to, česar ni hotel storiti sam. To pa je veljalo le za trenutke, kajti vsak trenutek bi Asad lahko dal povelje, naj obrnejo ladjo nazaj proti Alžiru. To se bo gotovo zgodilo, če ne preje pa po oplenjenju španske ladje. Nekaj upanja je imel, da bo bodoči boj, — če bo sploh prišlo do boja, — nudil kak nepričakovan izhod iz sedanjega mučnega položaja.

Celo noč je preživel pod zvezdnatim nebeškim svodom, lečeč vznak na pragu kabine, v kateri se je nahajala Rozamunda. Njegovo telo je predstavljalo živ branik in kadar je zadrževal, sta čuvala njegova dva verna Nubijca, ki sta ostala na straži. Zbudil se je, ko se je pričelo rdečiti na iztoku ter odpuštil oba izmučena sužnja. Pod baldahinom, na sprednjem krovu, sta ležala paša in Marzak in poleg njiju je smrčal Biskain.

(Dalje prihodnjič.)

Izpred sodišča.

Roparski umor v Žabji vasi.

3. septembra se je zagovarjal 23-letni brezposelni delavec Franček Zinger iz Dolenje vasi, ki je osumljen, da je dne 16. junija 1923 zavrtno umoril v Smoletovem gozdu pri Žabji vasi posestnika Janeza Rajerja in ga potem oropal.

Janez Rajer je imel veliko posestvo na Selih pri Ratežu. Veliko je kupčeval z živino in bil znan daleč naokrog. Dne 15. junija 1923 je odšel od doma v Dvor k nekemu kmetu, da odkupi zopet prodano kravo, s katero kmet ni bil zadovoljen. Med potjo se je ustavil v Novem mestu v Kondričevi gostilni, kjer se mu je pridružil tudi Zinger, ki je odšel kasneje za njim tudi v Splihaloovo kavarano. Tam je silil Rajerja, da bi šel z njim "kupčkat", kar pa je ta odklonil. Rajer je imel s seboj listino, v kateri je bilo polno 100-dinarških bankovcev. Po poškajski uri je krenil Rajer proti Žabji vasi. Pri mostu sta stražnik Perhne in Ivan Barborič, ki je že prej popival z Rajerjem, videla tudi človeka, ki je šel Rajerju nasprotno. Bila sta trdno prepričana, da je to Zinger. Zinger je nekaj časa govoril z Rajerjem, nato pa se obrnil in stopil za njim. Naslednjega dne, ob tričetrt na sedem zjutraj, je deček Anton Šepetavec, ki je šel po mleko na Veliko Cikavo in spotoma pobiral gobe v Smoletovem gozdu pri Žabji vasi, opazil v jarku za dvema gabromi neznanega moškega umorjenega. Sodna komisija je ugotovila, da je mrtev Janez Rajer, ki je preteklo noč vasil po Novem mestu. Morilec je svojo žrtev pobil na cesti z ostrim orodjem in jo potem zavlekel s ceste v jarek. Žrtvi je odvil suknjič in telovnik nazaj čez glavo in jo držal za suknjič ritensko vlekel po travi. Pri Rajerju so našli samo en bankovec za 50 in 10 bankovcev po 25 par. njegovo listino pa na Kastelčevu njivi, prav blizu kraja, kjer se je izvršil roparski umor.

Umora je bil takoj osumljen France Zinger, pri katerem so tudi v resnici našli sledovi krvi na obleki. Obtoženec trdovrtno zanika krivdo, čeprav govore vsi znaki, da je najbrž on morilec. Sploh je znan naokoli kot malopriden človek in potepuh, ki je bil že ponovno kaznovan radi raznih pregreškov. Meseca maja se je nastanil v Kandiji pri Reeljevih in govoril naokoli, da trguje z lesom. dejanski se je pa preživljal večnoma s kartanjem in na upanje. Ob pol-11. se je sodni dvor s porotniki in državnim pravdnikom vred podal na lice mesta. Ob dveh je pričelo zasliševanje prič, ki so vse izpovedale za obtoženca bremnilno.

Porotnikom so bili stavljeni dve vprašanji: prvo na roparski umor in drugo dodatno vprašanje, ali je bil izvršen rop. Prvo vprašanje so porotniki potrdili z 10 proti 2 glasovoma, drugo pa soglasno.

Sodni dvor je bil mnenja, da so se porotniki zmotili in je v zmyslu § 322 k. pr. r. odločil, da pride zadeva še enkrat pred poroto.

Senatu je predsedoval svetnik Kuder, votanta višji sodni svetnik Kozina in sodni svetnik Luznar. Obtožbo je zastopal državni pravdnik namestnik Kovač, zagovarjal je dr. Zupančič.

Zakrknjena detomorilka.

Pred porotnim sodiščem stoji ponovno 25-letna Marija Razboršek, posestnikova hči iz Grahovš na Laškem. Kakor je bilo poročeno že o priliki drugega porotnega zasedanja, ko je bila obtožena krive hudodelstva detomora oproščena, je služila Razboršek pri posestniku M. v Št. Rupetu nad Laškim v splošno zadovoljnost. Ker jo je pa gospodinja sumila ljubavnega razmerja z lastnim možem in je njena nosečnost po zdravniku v Celju tudi dokazala, jo je odpustila iz službe. Ko po gotovem času kljub javni govorici ni bilo otroka, so začeli orožniki poizvedovati ter so obdolženko končno prisilili, da jim je priznala porodo otroka.

Zatrjevala pa je, da je porodila sicer živga, a da je kmalu po po-

rodu umrl. Truplo je zavila v eno in ga položila v kuhinji v omaro, čez tri dni pa zagrebala za hišo v zemljo, kjer so ga orožniki tudi našli pod nekim kamnom. Prikrivanje poroda in svoje postojanje je skušala tekom preiskave in pred poroto opravičiti s strahom pred strogi stariši.

Senzacijo je vzbudilo takrat v sodni dvorani pismo nekoga M. L. iz Belgije, ki je osebno prijavil svoje očetovstvo in da je Razboršek zadavila tudi že 15. februarja 1920 svojega prvega nezakonskega otroka.

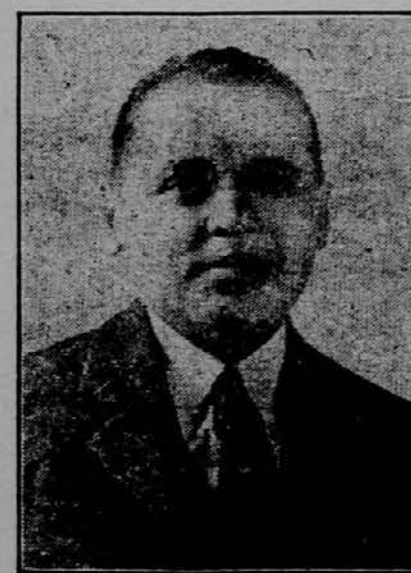
Obdolženka takrat ni niti za hip izgubila potrebnega duševnega ravnotežja in je prvi porod odločno zanikala. Trdila je, da s pisem M. L. ni nikdar imela nobenega otroka. Ker je pa na podlagi tega pisma obstojal sum kaznjivega dejanja že iz leta 1920, je prišla obdolženka v novo preiskavo, kjer je vsako ljubavno razmerje in nosečnost z L. še nadalje trdovrtno tajila, tako dolgo, dokler ji ni predočil preiskovalni sodnik njeno lastnorodno pismo iz leta 1920, v katerem naznanja L-u porod dečka, ki je baje kmalu po porodu umrl in ki ga je pokopala sama doma, čes, da tudi veliko junakov leži na bojnem polju, ne pa na pokopališču. Vsed tega neizpodbitnega dokazila, je Razboršek sedaj porod sicer priznala, a zatrjevala, da je otrok kmalu po porodu ter ga pokopala na grobu materinega očeta. Krivda glede hudodelstva detomora se pri tem prvem slučaju ne more več dokazati, ker je otrok tekom štirih let v zemlji brezdvombno že sprnel in ga zdravniki ne morejo več preiskati. Vendar obtoženo Razboršek ta prvi slučaj močno obremenjuje, ker jo je smatrati za zakrknjeno detomorilko.

Potek kazenskega postopanja pa je vrhutek spravil na dan nove obremenilne dokaze za hudodelstvo detomora pri drugem porodu decembra 123, ki še niso bili zneparski umor.

Izlet v domovino.

Francoška črta je ustregla želji naših rojakov, ki ne morejo prehlvaliti potovanja na francoskih parnikih ter bo priredila dne 1. oktobra s parnikom "Paris" izlet v Jugoslavijo. Že dosti rojakov se je odločilo za to potovanje in njihovo število bo do dne odhoda znatno naraslo.

Izlet se bo vršil pod osebnim vodstvom rojaka Nikole Todoroviča, ki je ravnatelj jugoslovanskega oddelka francoske črte v New Yorku. V njegovem spremstvu bo lahko vsak brez vsake namane skrbi potoval.

Nikola Todorović

Parniki francoske črte so posebnost znani po svojih prostorih tretjega razreda.

To ni staromodni medkrov, pač pa udobne kabine, v katerih so vse udobnosti. V vsaki kabini je tekoča voda, obede strežejo na pogrnjenih mizah in na krovu je dosti prostora za vsakovrstne igre in zabave.

Vožnja iz New Yorka do Havra stane \$100.00 (in pet dolarjev vojne davka). Od Havra do Ljubljane je treba plačati za železnico \$11.23.

Rojakom, ki so se odločili v do glednem času obiskati svoje v domovini, toplo priporočamo, naj potujejo s parnikom "Paris", ki odpluje 1. oktobra iz New Yorka. Nikomur ne bo žal.

ni zadnji poroti in na podlagi katerih se je morala dovoliti obnovitev procesa. Obdolženka se je namreč izrazila napram verodostojnim pričam glede svoje nosečnosti s takimi besedami, da sledi iz njih brezdvombno namen, porod prikriti, otroka pa zadaviti.

Porotniki so potrdili vprašanje glede hudodelstva detomora, na kar je bila Razboršek obsojena na dve leti težke ječe.

Rad bi izvedel kje je ANTON VII, podamele Pavlinov iz Doljnjega Zemuna pri Ilirski Bistrici. Prosim, da se oglasi svojem prijatelju: Anton Pučelj, Bakers Summit, Pa. (2x 19, 20)

OGLASIJO

naj se mi moji bratje Jože, Jaka, Janko, Matija in Anton Japelj, ki se nahajajo nekje v Cleveland, O. Če kdo rojakov kaj ve o njih, naj mi poroča. — Frank Japelj, c/o Young & Son, Ogema, Sask, Canada. (2x 18,19)

Kretanje parnikov - Shipping News

30. septembra: Homeric, Cherbourg; Columbus, Cherbourg in Bremen; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Orbita, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne.

23. septembra: Pittsburgh, Cherbourg; York, Cherbourg in Bremen.

24. septembra: Berengaria, Cherbourg; Chicago, Havre; Duilio, Genoa.

25. septembra: Zeeland, Cherbourg.

27. septembra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Mount Clay, Hamburg; München, Bremen; Volendam, Boulogne; Conte Verde, Genoa.

30. septembra: Resolute, Hamburg.

1. oktobra: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg.

2. oktobra: Thüringia, Cherbourg in Hamburg.

4. oktobra: Olympic, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen; Rochambeau, Havre; Bremen, Cherbourg in Bremen; Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Veendam, Boulogne.

7. oktobra: De Grasse, Havre; Arable v Cherbourg in Hamburg.

8. oktobra: Aquitania, Cherbourg; France v Havre.

10. oktobra: Pres. Wilson, Trst.

11. oktobra: Homeric, Cherbourg; Republic, Cherbourg in Bremen; Hansa, Cherbourg in Hamburg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne.

14. oktobra: Reliance, Cherbourg in Hamburg; — America, Genoa.

15. oktobra: Berengaria, Cherbourg.

16. oktobra: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg; Westphalia, Cherbourg in Hamburg.

18. oktobra: Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Columbus, Cherbourg in Bremen; Deutchland, Cherbourg in Hamburg; Conte Rosso, Genoa.

22. oktobra: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; America, Cherbourg in Bremen.

23. oktobra: Martha Washington, Trst.

25. oktobra: Olympic, Cherbourg; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Lancastria, Cherbourg; München, Cherbourg in Bremen; Rotterdam, Boulogne; Duilio, Genoa. Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

28. oktobra: Resolute, Cherbourg in Hamburg.

29. oktobra: France, Havre; Aquitania, Cherbourg.

Potujte "FRENCH LINE" potom.

EKSRESNA SLUŽBA — NEW YORK — HAVRE — PARIS V ŠESTIH DNEH PREKO BELGRAD—LJUBLJANA—ZAGREB

PARIS FRANCE

1. okt.; 22. okt.; 19. nov. LAFAYETTE 27. sept.
ROCHAMBEAU 4. okt.
DE GRASSE 7. okt.
SUFFREN 18. okt.
LA SAVOIE 18. okt.

Na naših posebnih vlakih so tolnači, ki govore angleško in slovensko in ki bodo potovali z vami vso pot. Evropski agencije French Line bodo pomagali vaši družini in sorodnikom, preskrbeli jim bodo potne liste in vize ter uredili vse prevozne zadeve brezplačno. Prostorji drugega in tretjega razreda so jako udobni, opremljeni z vsimi modernimi potrebščinami, umivalniki, tekoča voda v vsakem prostoru, počivališča, kladinca, brivnica in pokriti promenadni krov. Brez dvoma boste zadovoljni s splošno znano francosko kuhinjo lahko pa dobite tudi svoja priljubljena jedila zaeno s piščo, ki ste je vajeni. Godba, ples, radio in druge vrste zabave.

Za nadaljne informacije vprašajte svojega lokalnega zastopnika ali

FRENCH LINE 19 STATE ST. NEW YORK

POTREBUJEM

10 do 15 mož za delati drva, dober gozd v ravnini. Plača \$2.00 od kvarta, stalno delo. — Joe Renko, R. No. 1, Galtion, Pa.

Iščem FRANKA SIMONČIČ, ki je prišel 7. decembra 1920 iz Evrope v Hill Coke, Pa. Prosim rojake, če kdo ve kje se daj nahaja, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi na naslov: Joe Puškarich, Box 141, Hill Coke, Pa. (2x 18,19)

NAJVEČJI PODJETJE ZA PERJE V ZDRUŽ. DRŽ.

MI prodajamo perje našega lastnega izdečka, ki ni pokvarjeno niti odločeno. Mi lahko pošljemo celotno ali delno perje. Uporabite pošljamo na zahtevo. Mi pošljamo perje v vse dele Združenih drž. Pišite danes zaupno največji slovenski tržnici s perjem. ALBERT STETZ, (Key 2) 138 Passaic St., Passaic, N. J.

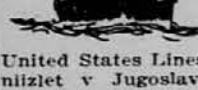
Pozor čitatelji.

Opozorite trgovca in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Preživite Božič

s svojimi sorodniki v Jugoslaviji.

United States Lines so priredile Božični izlet v Jugoslavijo s parnikom LEVIATHAN, ki bo odplul iz New Yorka dne 6. decembra.

Mr. Bisen bo vodil ta izlet iz New Yorka prav do Zagreba. V svoje domače mesto boste prišli pravočasno za božične slovesnosti.

Na svojem potovanju boste imeli čiste in udobne kabine, dobro hrano, udobno postrežbo in vsak dan godbene koncerte.

Za vse informacije pišite na — UNITED STATES LINES 45 Broadway, New York City ali vprašajte vašega lokalnega agenta Managing Operators for UNITED STATES SHIPPING BOARD

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno počen o potnih listih, preliži in drugih stvarih.

Pojasnila, ki vam jih namoremo dati vlad naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvo vrsto parnika, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseljske postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, namoremo tudi nedržavljanom dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naseljski komisar v Washington, D.C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prošluci v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej v vsako leto po 671 priseljencev.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta namoremo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt St., New York

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street New York, N. Y.